

veto

onafhankelijk studentenblad

jaargang 46 nummer 2
14 oktober 2019
tweewekelijks blad
erkenningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP | B-02817
BELGIË(N) - BELGIQUE

In het land der blinden

ONDERZOEK

De replicatiecrisis in
de wetenschappen

ONDERWIJS

Onderwijs
onder Weyts

NAVRAAG MET CHARLOTTE VAN DEN BROECK

'Ik twijfel nog meer nu
ik afgestudeerd ben'

<i>Onderwijs onder Weyts: de effecten van een nieuwe regering</i>	4	ONDERWIJS
<i>Over onkruid en wortel schieten</i>	9	CURSIEFJE
<i>Fietsen in Leuven</i>	10	STUDENT
<i>Wetstraat 16+: Conner Rousseau van SP.A</i>	12	SOCIAAL
<i>Zijn we woke genoeg?</i>	14	SPLINTER
<i>De eetbuistoornis en de student</i>	15	SOCIAAL
<i>In de wagen</i>	17	KORTVERHAAL
<i>De replicatiecrisis in de wetenschappen</i>	18	ONDERZOEK
<i>Studentenwelkom</i>	20	BEELDPAGINA
<i>Studentenprotesten in Rusland</i>	22	INTERNATIONAAL
<i>Diversiteit in de aula</i>	24	INTERNATIONAAL
<i>Een topsporter aan de universiteit</i>	26	STUDENT
<i>Essay: de kunst van de kunstenaar onderscheiden</i>	28	CULTUUR
<i>Charlotte Van den Broeck: 'Ik heb ontdekt dat ik de waarheid de verbeelding soms vind overstijgen'</i>	32	NAVRAAG
<i>Met o.a. de truc van Luc en de versjes van Zwangere Guydo Gezelle</i>	36	KULEUGEN

CARTOON VAN DE WEEK

door Yarne Daeren

EDITORIAAL

Eenoog koning

Besparingen van 228,4 miljoen euro, het invoeren van een 50% CSE-regel en een harde knip tussen bachelor en master; de Vlaamse regering is niet bang de hand te leggen op de koers van de universiteiten. Maar wie het roer in handen neemt, luistert beter goed naar de matroos in het kraaiennest.

De voornaamste ingeving was buikgevoel, geen cijfers. De harde maatregelen zijn een signaal: we moeten weer harder durven zijn voor studenten, meer ambitie stellen. We moeten hen in zekere zin angst aanjagen, opdat ze beter hun best doen.

Boeman is de studieduurverlenging, die blijft toenemen. Alle pijlen worden gericht op de 'doorgedreven flexibilisering': als je de bal in het kamp legt van 'de' student – met zijn imago van overmatig alcoholgebruik en uitstelgedrag – is het resultaat onvermijdelijk chaos. Her en der duiken zelfverklaarde waarzeggers op: 'Wij hadden dit voorspeld.' Want wie vakken kan doorschuiven, zou uiteindelijk zijn diploma tot toekomstmuziek verklaren.

Dat, zoals de KU Leuven zegt, een beperkte terugkeer naar deliberatie een einde kan maken aan het niet inzetten van toleranties en op die manier positieve effecten heeft op de studieduur, is een waarschijnlijke zaak. Dat flexibilisering in het algemeen als het zwarte schaap wordt

aangeduid, gekozen uit decennia onderwijsveranderingen – die het onderwijsbeleid vaak overstijgen en zich in de bredere samenleving afspeelen – is een brug te ver.

De maatregelen die de Vlaamse regering neemt, lijken gebaseerd op casuïstiek en de rechtse gedachte dat meer druk leggen wel zal helpen. Dat is de logica van de harde knip: als we studenten zeggen dat ze binnen drie jaar niet aan mastervakken mogen beginnen als ze niet

In de harde maatregelen is buikgevoel prioritair

hun bachelorproef halen, zal dat hen aanvuren. Blind voor stress bij studenten en een alarmerende toename van mentale gezondheidsproblemen – ondanks een onbeduidend zinnetje in het akkoord dat er 'aandacht' voor belooft. Blind voor onderzoek aan de universiteiten die de Vlaamse maatregelen wel op dat onderzoek toepassen.

Dylan Couck van de Vlaamse Vereniging van Studenten, wijst er terecht op hoe weinig wetenschappelijk onderbouwd de voorstellen van het regeerakkoord over het hoger onderwijs zijn. Het idee van de 50% CSE-maatregel is niet nieuw. De KU Leuven heeft zelf al gekeken naar een verhoging, maar is daar expliciet van afge-stapt omdat de groep tussen 30 en 50% CSE zich in het eerste jaar aanzienlijk verbetert. Boven-

dien – en dat heeft de universiteit zelf meermaals toegegeven – werkt die 30% CSE-maatregel niet eens: de slaagcijfers in het eerste jaar zijn gewoon stabiel gebleven. Heeft Vlaanderen die cijfers überhaupt bekeken?

Er werd beslist dat een student nu een minimum van vijftig studiepunten moet opnemen in het eerste jaar, met uitzonderingen voor werkstudenten of studenten met een functiebeperking. Die maatregel is gebaseerd op een kleine groep studenten uit voornamelijk de humane wetenschappen die het zichzelf minder zwaar maakt door minder vakken op te nemen. De groep van studenten met weinig studiepunten is heel divers, met ieder zijn eigen redenen. Zelfs in een regeerakkoord dat nog concrete uitwerking vereist, is het gebrek aan nuance en differentiatie op zo'n vlak onbegrijpelijk.

Ben Weyts deed er zelf negen jaar over om een diploma te halen. In De Morgen liet hij optekenen dat een systeem van uitsluiting voor 'wie er met zijn klak naar gooit' voor hem wel zou hebben gewerkt. Hopelijk gooit men deze termijn niet met de klak naar hogeronderwijsbeleid. Weyts' uitspraak is een erkenning van het probleem, maar het zoeken naar een oplossing gebeurt beter met beide ogen open.

Ana Van Liedekerke is hoofdredacteur. Tijs Keukeleire is redacteur onderwijs. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Onderwijs onder Weyts

Ben Weyts (N-VA) is de nieuwe minister van Onderwijs en er blaast een nieuwe wind door zijn domein. Dat vraagt om een doorlichting van zijn regeerakkoord.

door [Tijs Keukeleire](#), [Arne Sonck](#) en [Daan Delespaul](#)

1

ORIËNTERING

In de eerste plaats legt ook deze Vlaamse regering de nadruk op een goede oriëntering: elke student moet op de juiste plaats komen. De Columbusproef (een online oriëntatieproef, red.) was daarvoor al uitgewerkt onder minister Crevits.

'Eeningangsexamen blijft een momentopname en versterkt de ongelijkheid, dat zien we bij Geneeskunde'

[Hannelore Goeman](#), Vlaams parlementslid (SP.A)

Stokpaardje van Crevits waren ook de niet-bindende toelatingsproeven, oftewel ijkingstoetsen. Die worden deze legislatuur in de eerste plaats uitgebreid, maar er wordt 'in overleg met de hogeronderwijsinstellingen' ook bekeken voor welke opleidingen het aangewezen is om die ijkingstoetsen bindend te maken.

Het zou dan minstens gaan om de lerarenopleiding en de opleiding Diergeneeskunde. Vanwege het hoge aantal afstudeerders bij Diergeneeskunde in vergelijking met de vacatures, lag vorig jaar het voorstel van eeningangsexamen al op tafel. Uiteindelijk werd dat een verplichte ijkingstoets, die de nieuwe regering nu toch bindend wil maken in combinatie met een beperking op het aantal buitenlandse studenten (zie Taalbeleid en Internationalisering).

Vlaams parlementslid Hannelore Goeman (SP.A) kan zich niet vinden in die plannen: 'Dit is een gemakkelijke oplossing. In de eerste plaats hebben we een goede oriëntatie in het middel-

baar nodig zodat toekomstige studenten een juist beeld krijgen van de opleiding, eventueel in combinatie met een niet-bindende toelatingsproef als sluitstuk. Maar eeningangsexamen blijft een momentopname en versterkt de ongelijkheid, dat zien we bij Geneeskunde.'

Er wordt ook gekeken naar de lerarenopleiding voor eeningangsexamen, om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. UCLL-programmadirecteur Greet Decin en opleidingsverantwoordelijke Els Bertrands stellen dat de lerarenopleiding geen vragende partij is voor zo'n proef omdat die niet de nodige competenties van een leraar kan meten. Het gaat enkel om de

kennis bij aanvang van het traject, maar niet over leervermogen, motivatie of professionele vaardigheden.

Bovendien zou er te weinig correlatie zijn tussen de huidige instaptoets en de slaagcijfers na een eerste jaar en al helemaal niet na het volledige traject. Onderhandelaars benadrukken dat er wel degelijk een nieuwingangsexamen zal worden ontwikkeld, en dat de huidige instaptoets dus niet bindend wordt gemaakt.

Decin en Bertrands zijn meer voorstander van extra middelen om te kunnen remediëren tijdens het traject van de studenten: 'Ze zijn dan heel bevlogen om leraar te worden en zullen die extra moeite om de inhoud te verwerven wel doen. De filosofie van de huidige regering is om in te zetten op talent, maar het zou jammer zijn als talent verloren gaat dat met een kleine ondersteuning zou kunnen renderen – zeker met het oog op het huidige lerarentekort.'

Ten slotte gaat het ook over heroriëntering: bij een foute keuze moeten studenten sneller kunnen schakelen. Daartoe wordt onder andere de inputfinanciering aangepast, de volle pot geld die een instelling krijgt per startende student in een opleiding. Die maakt dat een instelling nu minder aangemoedigd wordt om een student na een mislukte eerste jaar door te sturen naar de ideale richting aan een andere instelling, maar eerder naar een richting die de instelling zelf ook aanbiedt.

© Anne-Leen Declercq

De Zweedse partners richten al hun pijlen op de 'doorgedreven flexibilisering' om de studieduur te verkorten

© Anne-Leen Declercq

In totaal zou het optrekken van die grens 7072 eerstejaarsstudenten extra raken over heel Vlaanderen

2

FLEXIBILISERING

Een betere oriëntering wordt gekoppeld aan een hardere selectie in de opleiding zelf. De Vlaamse slaagcijfers in het hoger onderwijs ogen pover en de Zweedse partners richten daarom al hun pijlen op de 'doorgedreven flexibilisering' om de studieduur te verkorten. In praktijk is dat beleid op twee pijlers gebouwd: een striktere handhaving van studiepunten in het eerste jaar en een 'harde' knip tussen bachelor- en masterniveau.

Die striktere handhaving verplicht starters minimaal 50 studiepunten op te nemen, met de vereiste ook voor 50% daarvan te slagen om de opleiding verder te zetten. Voor het academiejaar 2017-2018 zat alvast 35,03% van de Vlaamse eerstejaarsstudenten onder dat percentage, tegenover 9,14% die onder de 30%-maatregel van de KU Leuven zou zitten. In totaal zou het optrekken van die grens dus 7072 eerstejaarsstudenten extra raken over heel Vlaanderen.

Uit het oog springt ook de maatregel dat startende generatiestudenten (niet-werkstudenten) minstens 50 van de normaal 60 studiepunten moeten opnemen. Dat om onder andere hun studietoelage te behouden, tegenover minstens 27 nu. Gemiddeld nemen zij nu 56,55 studiepunten op.

Vlaams parlementslid Koen Daniëls (N-VA): 'Het is belangrijk dat generatiestudenten in de regel starten met een volledig jaar en niet al meteen opgezaagd zitten met een extra jaar omdat ze reeds vakken – meestal de moeilijkere – van het eerste jaar niet opnemen. Bovendien denken instellingen na over welke opleidingsonderdelen waar in het curriculum vallen. Het is dan ook de bedoeling dat dat zo veel mogelijk in die logische volgorde en samenhang gevolgd wordt.'

Daniëls hoopt dat de maatregelen voornamelijk tot gedragswijzigingen zullen leiden:

'Studenten zijn zich vaak niet bewust van de gevolgen van een langere studieduur. Langer studeren heeft niet alleen een financiële kost voor student en ouder, je komt ook later op de arbeidsmarkt en dat heeft gevolgen voor de pensioenregeling van de student: je moet nog steeds een loopbaan van minimaal 40 jaar volbrengen.'

Die gedragswijziging zou ook tijdens de bachelorstudenten moeten stimuleren. Vorig jaar had 25% van de startende masterstudenten in Vlaanderen nog bachelorvakken te verwerven. Een harde knip tussen bachelor en master en stringenter modeltrajecten op basis van volgtijdelijkheid (de vereiste om voor bepaalde vakken te slagen om aan aansluitende vakken te beginnen), moeten daarom aanzetten tot een beter honoreren van het modeltraject.

Maar of die gedragswijziging met de huidige maatregelen zal optreden, is grotendeels on-

'Nederland kan niet verwachten dat Vlaanderen de gevolgen van hun numerus fixus maar moet oplossen'

[Koen Daniëls](#), Vlaams parlements lid (NV-A)

geweten: 'Er staat in feite weinig in het regeerakkoord over hoger onderwijs dat wetenschappelijk onderbouwd is', meent Dylan Couck, bestuurder onderwijs bij de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). 'De regering hoopt op afschrikwekkend gedrag, maar die zagen we niet bij de invoering van vergelijkbare maatregelen aan universiteiten. De aanpak vertrekt vanuit het buikgevoel, weinig is *evidence-based*.'

Hannelore Goeman van SP.A sluit zich aan bij die kritiek: 'Er zijn nog te vaak te weinig cijfers. Minister Crevits had bijvoorbeeld een databank beloofd voor cijfers van studenten uit kansengroepen, maar die is er nog steeds niet. Meer nog, ze heeft bespaard op beleidsonderzoek.'

3 RATIONEEL HOGER ONDERWIJSLANDSCHAP

De Soete-norm, die bacheloropleidingen met minder dan 115 studenten en masteropleidingen met minder dan 20 wil afschaffen, is uiteindelijk niet in het akkoord geraakt. Wel wordt aan richtlijnen gewerkt voor de beoordeling van nieuwe bachelor- en masteropleidingen, in de eerste plaats ontwikkeld door de universiteiten en hogescholen zelf.

Vreemd genoeg kondigt de regering in een volgende paragraaf vier nieuwe richtingen aan voor de UHasselt (bachelor Sociale Wetenschappen en masters Materiomics, Health Care en Verpleeg- en Vroedkunde) en de vervollediging van de opleidingen TEW en Handelswetenschappen voor Kulak in Kortrijk, naast andere gelijkaardige West-Vlaamse hogeschoolopleidingen. Of zij dan ook onder de nieuwe beoordeling zouden vallen, moesten meerdere onderhandelaars ons het antwoord schuldig blijven.

Daarnaast is het onduidelijk of de KU Leuven zelf wel vragende partij is voor de nieuwe opleidingen aan de Kulak. Vanuit de KU Leuven is daar alvast niet voor gelobbyd. De vraag kwam vooral van CD&V, die provinciaal meer verankerd is in West-Vlaanderen. Duidelijk wordt dat hoewel er ook globale motieven voor rationalisering spelen, vooral lokale economische motieven de doorslag hebben gegeven. Van KU Leuven zelf konden we nog geen bevestiging krijgen dat de richting wordt ingericht. De Vlaamse begroting voorziet nu tien miljoen euro als opstartfinanciering voor de nieuwe Hasseltse en West-Vlaamse richtingen.

4 TAALBELEID EN INTERNATIONALISERING

Het was al langer een eis van de Vlaamse universiteiten om meer anderstalige opleidingen te kunnen inrichten, de nieuwe Vlaamse regering komt daar nu alvast aan tegemoet. Al is dat niet van harte, want vooral bij de Vlaams-nationalisten van N-VA lag een verhoging van de quota van oudsher symbolisch moeilijk.

De aanpassing was volgens bronnen dan ook het enige ideologische twistpunt in de discussie over het hoger onderwijs. De verhoging van 6% naar 9% anderstalige bacheloropleidingen zal niet het grote verschil maken: de KU Leuven zou bijvoorbeeld maar op twee bijkomende programma's kunnen rekenen.

Voor masteropleidingen blijven de oude quota behouden, al zou daar sterker worden opgetreden tegen de praktijk van 'spookopleidingen'. Voorlopig moet voor iedere anderstalige opleiding in een equivalent met meer dan 50% Nederlandstalige vakken worden voorzien. Vlaamse universiteiten durven echter al eens creatief omspringen met die vereisten in de praktijk, bijvoorbeeld door een vak in het Engels te doceren, maar het examen in het Nederlands af te nemen. De spookopleidingen zouden binnen de huidige wetgeving worden bestreden met behulp van een regeringscommissaris.

De KU Leuven zou maar op twee bijkomende anderstalige programma's kunnen rekenen

Daarnaast wordt gekeken naar een beperking van het aantal buitenlandse studenten in de opleidingen Geneeskunde en Diergeneeskunde. Koen Daniëls: 'Nederland laat elk jaar maar 225 studenten starten in Diergeneeskunde, op een bevolking van 18 miljoen. Maar in Vlaanderen zitten maar liefst 733 Nederlandse studenten Diergeneeskunde, 25% van alle studenten Diergeneeskunde. Bovendien is er voor al die afgestudeerden geen plaats op de arbeidsmarkt. In het belang van de overheidsfinanciën én de sector kan Nederland niet verwachten dat Vlaanderen de gevolgen van hun *numerus fixus* maar moet oplossen.'

De beperking van buitenlandse studenten kan echter nog lastig worden: gelijkaardige wetgeving is in andere EU-lidstaten al aangevochten geweest voor het Europees Hof van Justitie, maar Daniëls verzekert dat er geen juridisch probleem zou zijn voor Vlaanderen.

Voor de UAntwerpen betekent de beperking echter een financiële aderlating. De helft van hun huidige bachelorstudenten Diergeneeskunde zouden immers Nederlanders zijn. Daarbovenop komen de besparingen én de nieuwe richtingen voor concurrent UHasselt.

5 EXAMENBETWISTINGEN

De nieuwe Vlaamse regering wil de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen in de Dienst van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges integreren, die op zijn beurt wordt omgevormd tot één Vlaamse Bestuursraad. Die dienst behandelt nu al onder andere vergunningsbetwistingen, weliswaar met een grote achterstand.

Op dat punt bestaan onder de instellingen en studenten heel wat bezorgdheden. Op dit moment is een procedure voor de Raad voor Betwistingen gratis. Er kan met een advocaat worden gewerkt, maar dat is niet noodzakelijk. Daar zou verandering in kunnen komen, omdat voor een procedure bij die dienst normaal 'rolrechten' betaald moeten worden en de procedures op dit moment te complex zijn om zonder advocaat te doorlopen. Als je de zaak verliest kan daar bovendien nog een rechtsplegingsvergoeding bij komen, in beginsel vastgelegd op 700 euro.

Het is niet de bedoeling dat de historische budgettaire achterstand in het basisonderwijs wordt ingehaald ten koste van het hoger onderwijs'

[Hannelore Goeman](#), Vlaams parlements lid (SP.A)

Veel zal afhangen van hoe de wetgeving er zal uitzien, zegt Dylan Couck van VVS. Hij hoopt dat de bijzitters, die afgevaardigd worden door de instellingen en de onderwijspraktijk binnenbrengen bij de beraadslaging, zeker niet verdwijnen. Iets waar de dienst, aldus Couck, wel om vroeg.

Daarnaast vroeg de Dienst ook om voltijdse rechters om de betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen te behandelen, terwijl de piken in juni, september en februari liggen

en de rechters nu per zaak worden betaald. De Dienst zou de rechters dan doorheen het jaar voor zijn andere colleges kunnen gebruiken en omgekeerd: rechters gespecialiseerd in vergunningsbetwistingen voor de examenbetwistingen gebruiken, iets waar Couck van huivert.

Koen Daniëls (N-VA) verzekert dat het zo ver niet zal komen: 'Uiteraard gaat in het betrokken college kennis aanwezig zijn inzake onderwijs- en procedurerecht als ze uitspraken doen over onderwijszaken. We garanderen dezelfde kwaliteit en rechtszekerheid, maar de omkadering wordt veranderd.'

CONCLUSIE

De grootste focus lag tijdens de onderwijsonderhandelingen op het leerplichtonderwijs en niet op het hoger onderwijs. Dat zie je ook in het regeerakkoord: van de 26 onderwijspagina's gaan er vier over hoger onderwijs. En ook financieel gezien wordt vooral geknipt in het hoger onderwijs (en ook het secundair), om ruimte te maken voor investeringen in andere onderwijsdomeinen.

Dat is iets wat Hannelore Goeman (SP.A) kwaad maakt: 'Het is niet de bedoeling dat de historische budgettaire achterstand in het lager en kleuteronderwijs wordt ingehaald ten koste van het hoger onderwijs.' Tenslotte zullen de plannen snel gaan: Koen Daniëls meldt dat het de bedoeling is om jaar na jaar de plannen uit te rollen. Een logische eerste stap zou dan de eerder besproken 50-50-maatregel zijn (minimum 50 studiepunten opnemen, voor minimum 50% slagen), in combinatie met de plannen voor een goede oriëntering omdat beide starten in het eerste jaar.

[onderwijskortjes >](#)
actuele verschuivingen in het onderwijslandschap

Onderwijskortjes

door [Tijs Keukeleire](#)

Startersdagen geen onverdeeld succes

Dit jaar organiseerde de universiteit voor het eerst een centraal event in het stadspark met verschillende infostandjes, en ook enkele eet- en drankstandjes. Studentenkringen spraken echter over veel dode tijd, te hoge eet- en drankprijzen en te kleine standjes. Volgend jaar worden de startersdagen misschien vervroegd naar week nul van het academiejaar, maar daarover zijn de meningen verdeeld.

[Lees het hele artikel op veto.be](#)

228,4

De Vlaamse regering bespaart 228,4 miljoen euro op de universiteiten. KU Leuven zegt dat haar strategisch plan niet in gevaar komt, de groeiplannen wel. Voor kleinere universiteiten zouden er meer problemen zijn. Volgens Luc De Schepper (UHasselt) is een verhoging van het inschrijvingsgeld niet uitgesloten. Het gevoel heerst dat de druk eenzijdig op de universiteiten komt te liggen.

[Lees het hele artikel op veto.be](#)

Geen nieuwe hogeschoolopleidingen

De Vlaamse Hogescholenraad heeft besloten geen nieuwe opleidingen toe te laten dit academiejaar, op enkele uitzonderingen na. Het komt tegemoet aan de Vlaamse eis voor een rationeel hoger onderwijslandschap. Critici stellen zich echter zich vragen bij die 'betonnering', omdat hogescholen dan niet flexibel kunnen inspelen op de arbeidsmarkt.

Straffe kortingen op kranten en magazines!

tot
-73%

Studenten abonnement.be

Krijg héél veel korting op Het Laatste Nieuws, De Morgen, Humo, Dag Allemaal, Story, TV Familie, TeVe-Blad, Primo en Goed Gevoel met je studentenkaart.

BEKIJK ALLE KORTINGEN OP
STUDENTENABONNEMENT.BE

DeMorgen.

HLN HET LAATSTE NIEUWS

Dag
allemaal

HUMO

story

TeVe
BLAD

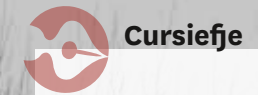
familie

Goed
Gevoel

PRIMO
MAGAZIEN

Aanbod geldig in België tot 31/08/2020 onder voorbehoud van wijzigingen, voor hogeschool- en universiteitsstudenten in voltijds dagonderwijs (met een geldige studentenkaart). Voorwaarden op studentenabonnement.be

© Ana Van Liedekerke

Wortel schieten

door [Vincent Cuypers](#)

De buurt waarin ik woon staat bekend om haar slecht onderhouden tuinen. Collectief lijken de mensen de voortdurende strijd die tuinonderhoud in wezen is opgegeven te hebben – is alles onder de zon niet ijdel? Die ontwikkeling heeft onze buurt tot een waar paradijs voor onkruid gemaakt, en moest de Vlaamse regering er lucht van krijgen, ze zou niet twifelen de hele oppervlakte als natuurgebied in te kleuren om de statistieken op te krikken.

Onze eigen tuin echter werd recentelijk mooi aangelegd en in de nasleep daarvan deed zich een interessant fenomeen voor: de aangelegde tuin – met veel open grond tussen de jonge plantjes – werd bevolkt door heel andere soorten onkruid dan in de verwilderde gazons er rond. Geen eindeloze zee van paardenbloemen, maar soorten nachtschade, klaproos, en ander moois. Een bezoeker met wie de banden inmiddels verbroken zijn, duidde zo'n onplant uit de nachtschadefamilie zelfs aan als mooiste plant.

Voor het opduiken van die nieuwe soorten is een eenvoudige ecologische verklaring: planten hebben heel andere aanpassingen nodig om open, braakliggende grond te koloniseren, dan om zich in een bestaand grasland binnen te wringen. Het eerste vraagt pioniers, het andere planten die goed zijn in elleboogwerk, en het efficiënt gebruik van grondstoffen.

De filosofische ziel zou nu kunnen opmerken dat het bij mensen net zo is. Je hebt er die goed zijn om op zichzelf, als avonturier, onontgonnen gebied te verkennen, en andere die zich goed in bestaande structuren kunnen inwerken. Ofwel: iedereen heeft talenten om op zijn eigen manier onkruid te zijn. En daar heeft de samenleving nood aan. Zoals Socrates' horzel houdt op tijd en stond wat onkruid een *tuinhouden* alert, en zeker aan de universiteit is er regelmatig nood aan wat groen tussen de vastgekluiserde kasseien. Zoek dus je voeg en groei er bovenuit. Misschien word je wel verkozen tot mooiste plant. ☺

Fietsen is fietsen

Koppen in de media genoeg over de tweewieler: het aantal dode fietsers in het verkeer stijgt, er zijn 44% meer fietsers in Leuven en eindelijk is de fietsspiraal er weer. Maar loopt het op wielotjes?

door [Mathilde Dams](#)

Als studentenstad rijden er hier al fietsers rond van toen de dieren nog spraken. Maar een fietsbeleidsplan liet op zich wachten tot 2017. Tijdens de vorige legislatuur is men in actie geschoten, en het huidige bestuur schreef dit jaar een bestuursnota.

In een stad die blijft groeien, zowel qua permanente als tijdelijke inwoners, blijven er moei-

'Fietsborden zijn niet altijd even leesbaar en spreken elkaar soms zelfs tegen'

[Gert Theunissen](#), *fietsersbond Leuven*

lijke punten ontstaan. 'Er is nog heel veel werk aan de winkel qua fietsbeleid in Leuven, dus we moeten prioriteiten vastleggen', zegt David Dessers, schepen van Mobiliteit.

Nieuwe studenten

In september arriveren ieder jaar nieuwe studenten, die hoogstwaarschijnlijk nieuwe verkeersovertredingen zullen begaan en misschien nieuwe boetes zullen betalen. Toch verwelkomt de stad hen. 'We vinden het heel goed natuurlijk dat studenten fietsen, we zien ze liever fietsen dan autorijden of zelfs met de bus komen', vertelt Dessers.

Maar studenten vinden in Leuven niet altijd de weg. 'Voor een deel hopen we dat ons openbaar domein leesbaar genoeg is voor mensen om te zien waar ze moeten en mogen fietsen.' Gert Theunissen van Fietsersbond Leuven gelooft dat er nog vooruitgang mogelijk is: 'Fietsborden zijn niet altijd even leesbaar en spreken elkaar soms zelfs tegen, bijvoorbeeld in de Diestsestraat. Zeker voor nieuwe internationale studenten is het soms onduidelijk.'

nog een aantal punten tegen het licht te houden. Een van die plaatsen is waar het wandelgedeelte van de Brusselsestraat overgaat in een weg waar ook auto's mogen rijden. 'Daar mag je als fietser niet rechtdoor.' Afstappen of een honderdtal meter omrijden, is de boodschap.

'Ik vind dat geen goede inrichting op maat van fietsers', aldus de schepen. 'Daar vandaag boetes gaan geven zou ik geen goed idee vinden.' De politie daarentegen vindt het een gevaarlijk punt waar je als fietser best afstapt, zeker in combinatie met de bussen die er rijden. Zij zullen blijven controleren. 'En als het nodig is, zullen we boetes uitschrijven', waarschuwt Del Piero.

Enkele dagen na het interview laat Dessers ons weten dat er een tekenaar bij de stad bezig is met opmaak van een nieuw ontwerp. 'We gaan het punt inderdaad herinrichten, zodat fietsers daar wél rechtdoor mogen rijden', aldus Dessers.

De Fietsersbond ziet zeker een punt van verbetering bij de snelheidscontroles voor auto's. In de binnenstad geldt tenslotte een algemene snelheidsbeperking van 30 km/u. 'Er moeten meer onaangekondigde controles komen, de pakkans moet omhoog om naleving af te dwingen.' Volgens Del Piero worden die snelheidsbeperkingen dan weer vrij goed nageleefd.

Verbeteringen

De stad blijft maar extra fietsstallingen plaatsen, afgelopen vrijdag werd de fietsspiraal ingehuldigd en er zijn plannen voor fietssnelwegen. Toch spreekt Dessers van enorme uitdagingen: 'Er zijn nog heel veel plaatsen waar we goede

fietsroutes moeten voorzien, ook vanuit de deelgemeenten.' Zo fietsen dagelijks veel studenten van buiten de ring naar hun campus.

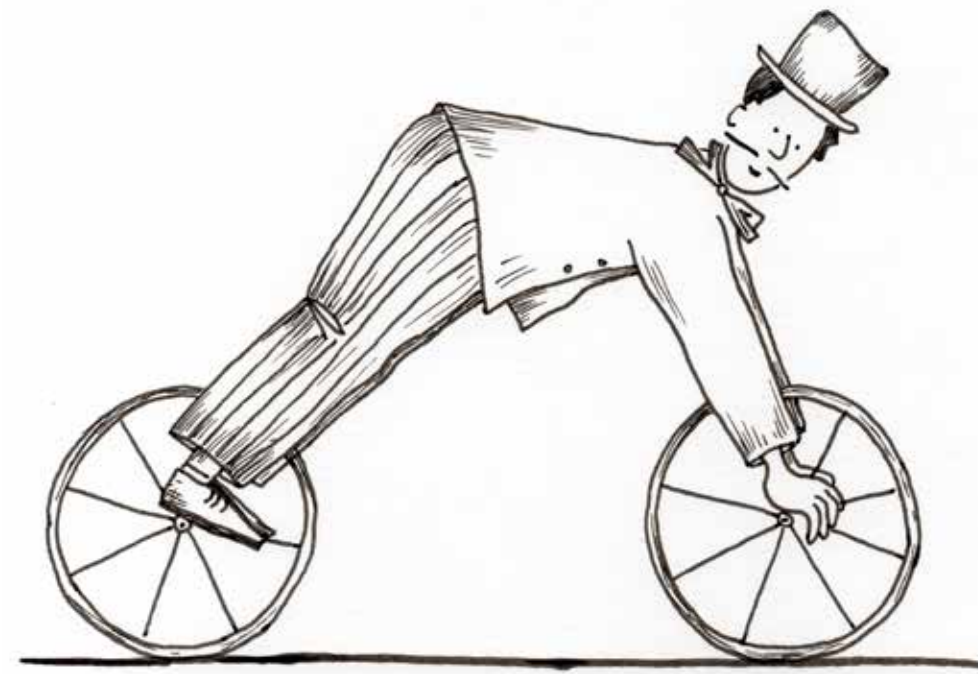
Deze zomer werden heel wat fietssuggestiestroken aangebracht. De gele paadjes hebben juridisch weinig waarde, 'maar in de beleving maakt dat een heel groot verschil', haalt Dessers aan. De Fietsersbond is dan weer een koele minnaar: 'We verkiezen natuurlijk fietspaden als er voldoende ruimte is. Suggestiestroken kunnen hun meerwaarde hebben in drukke straten, maar ze zijn slechts een element in een fietsbeleid.'

Leuven doet ook mee aan de Wedstrijd Fietsstad 2020. 'We willen van Leuven een echte fietsstad maken, maar we zullen er nog veel werk aan hebben', laat Dessers optekenen.

Als conclusie gelden de wijze woorden van Yvonne en Gerard uit Man Bijt Hond: 'Hier (thuis, red.) is het veiliger he, Gerard', maar op de baan vindt Gerard het plezieriger. Het stadsbestuur wil gevaarlijke punten herbekijken, dus hopelijk wordt het plezieriger en mag Gerard met volle vertrouwen van Yvonne van zijn hometrainer af.

'We willen van Leuven een echte fietsstad maken, maar we zullen er nog veel werk aan hebben'

[David Dessers](#), *Schepen Mobiliteit*

© Sofie Dhondt

Tiensestraat, nog geen tien op tien

Duizenden wielen bollen dagelijks door de Tiensestraat. Wat loopt er spaak in deze straat?

In het stuk tussen het Rector De Somerplein en het Stadspark slalommen fietsers aan de lopende band tussen voetgangers. 'Er zijn een aantal plaatsen in de stad waar voetgangers en fietsers het openbaar domein delen. Ons beleid is dat we hen laten delen waar het kan en scheiden waar het moet', zegt Dessers. 'We zullen nooit weigeren zonder waardig alternatief.' Theunissen haalt wel aan dat de straat de laatste jaren nogal veranderd is qua bestemming. 'Vroeger was het een straat met veel detailhandel. Nu zijn er als deel van een natuurlijk proces veel terrassen bijgekomen.' Dat maakt fietsen er niet altijd een vlotte bedoening.

Een pluim op de hoed voor het huidige stadsbestuur krijgen ze voor het aanpassen van een verbodsbord; sinds een paar maanden kan je van het Hooverplein naar het winkel-wandeldeel per fiets.

Aangekomen in het deel tussen het Stadspark en de Vesaliusstraat gebruiken fietsers de Tiensestraat onwetend of welbewust als tweerichtingsstraat, terwijl die toch maar in één richting befietst mag worden. De fietsersbond begrijpt het beleid rond eenrichtingsstraten van het stadsbestuur niet. 'Het lijkt nu willekeurig, in de Vlamingenstraat is het ook erg smal, maar daar mag de fiets wel in twee richtingen. En het eenrichtingsstuk in de Tiensestraat is bovendien een klassieke plaats waar de politie zich opstelt om te beboeten.' Dessers meldt dat verschillende fietsers hem al hebben aangesproken over de enkele richting. 'Ikzelf ervaar het niet als een urgent probleem, maar ik wil er wel nog eens naar kijken.'

Aan de Tiensepoort ten slotte, ontstaan er de laatste tijd fietsfiles bij het wachten. Daarover is goed nieuws. Dessers: 'Een onderzoek heeft aangetoond dat vierkant groen (*alle fietsers en voetgangers op een kruispunt krijgen groen licht, red.*) er mogelijk is. Allicht in de loop van volgend jaar zullen we de maatregel kunnen doorvoeren.' Aan de Naamsepoort, waar de situatie nog gevaarlijker is, behoort zo'n fietsvierkant helaas niet tot de opties. ☹

Nu jongeren zich meer dan ooit vervreemd voelen van het politieke toneel, lijkt een breuklijn tussen jong en oud op handen. In de reeks Wetstraat 16+ laat *Veto* het woord aan drie jonge politici. Deze week is het de beurt aan Conner Rousseau.

© Anne-Leen Declerq

'Sociale media zijn de cafés van de 21ste eeuw'

Op Instagram kent u hem als 'kingconnah', maar voorlopig blijft hij toch vooral de kroonprins van de SP.A. De 26-jarige Conner Rousseau bewijst dat jeugd en politiek kunnen matchen.

door [Daan Delespaul](#) en [Remo Verdickt](#)

Twee jaar geleden nog rechtenstudent, nu fractieleider en koploper in de strijd rond het voorzitterschap van een van Vlaanderens oudste partijen: SP.A'er Conner Rousseau neemt een politieke blitzstart. De socialistische *Golden Boy* belooft de grijze partij naar de 21ste eeuw te loodsen en het traditionele kiespubliek terug te veroveren langs Vlaanderens populistische flanken. We ontmoeten hem de dag na de bekendmaking van het regeerakkoord. Rousseau is, maar steekt wel meteen vol vuur van wal. Aan grinta geen gebrek, aan ervaring wel?

U bent nog geen 27, maar heeft zich al wel kandidaat gesteld voor het voorzitterschap van de SP.A. Wat heeft u erin gedreven om nu al die stap te zetten?

Conner Rousseau: 'Ik heb een karakter dat sowieso niet zichzelf aan de kant zou zetten, ik ga mij snel moeien. Soms is dat goed, soms is dat niet goed. Ik heb daardoor kansen gekregen en goed genomen, bijvoorbeeld om lijsttrekker te zijn. In de partijtjop werd ik na de verkiezingen elke dag met mijn neus op de feiten geduwd dat het zo niet verder kan.'

Iemand van 26 die voorzitter zou worden van een nationale partij, dat is jong. Maar bon, ik kom niet uit het niets. Voor de publieke opinie misschien wel maar voor de partij niet. Ik ben medewerker van John (*Crombez, red.*) geweest, dan directeur Sociale Media, dan woordvoerder. Ik ben heel vroeg begonnen, dan kan je ook heel vroeg pieken.'

'De partij heeft nood aan een organisator die de partij mee in de 21ste eeuw trekt. Er wordt heel veel van de politieke strijd op de sociale media uitgevochten. Wij hebben momenteel meer mensen die bezig zijn met het aantal Atoma-schriftjes en hoeveel papier er in de printer zit dan mensen die op sociale media werken. Wij moeten mee met de tijd.'

'Het Vlaams Belang onder-richt een hele generatie met een bepaald beeld, vaak met valse waarheden of gewoon leugens erin'

U spreekt over de 21ste eeuw. Hoe vindt u dat de jeugd zich verhoudt tot politiek?

'Ik zie heel veel jongeren geëngageerd zijn. Ze zijn misschien niet zo bezig met de concrete dossiers hier, maar wel met te ondernemen, met de wereld rondom hen, hun leefwereld, anders te maken, vooruit te helpen. Voor sommige mensen kan zo'n scouts of Chiro echt wel heel wat betekenen.'

'Hoe jongeren met het klimaat bezig zijn, daar zit hoop in. Ze denken na over het leven. Ik denk dat de politiek vooral zichzelf geen dienst bewijst als ze dan bezig zijn met enkel geruzie. Dan haken mensen af. Ik probeer op Instagram heel

fel om zaken toch luchtig te brengen. Er zijn weinig jongeren die smeken om ergens de grote dossiers uit te leggen op een droge manier. Je moet met concrete voorbeelden, op een plezante manier tonen welke richting je met de samenleving uit wil en waarom je dan wel of niet vindt of de richting die we nu uitgaan goed of slecht is.'

Waarom trokken die jongeren volgens u dan zo massaal naar rechts?

'Het Vlaams Belang heeft hen overstelpt met Facebook-posts. Zo werkt *framing*: hoe meer je iemand blootstelt aan bepaalde prikkels en dat constant herhaalt, hoe meer die dat voor waar aanneemt. *The first frame sticks*. De rest moet dan uitleggen dat dat niet zo is.'

'Het Vlaams Belang onderricht een hele generatie met een bepaald beeld, vaak met valse waarheden of gewoon leugens erin. Nu ben ik fout bezig want we zijn bezig over het VB en eigenlijk is dat niet de bedoeling. Maar ze hebben goed gescoord bij jongeren omdat ze hen massaal hebben aangesproken op een manier die hen raakt. Het gekibbel van de voorbije jaren leidt jongeren ook naar de anti-politiek.'

U hebt gezegd dat SP.A de tendens van vijftien jaar verliezen moet doorbreken. U was elf jaar bij het laatste degelijk resultaat. U hebt de partij enkel gekend als...

'Als verliezer.'

Hoe komt het dan dat u hier zo strijdvaardig staat?

'Omdat ik er gewoon echt wel van overtuigd

ben dat er heel wat mensen met ons mee zijn. Voor een deel zit de tijdgeest tegen. We gaan de tijdgeest moeten overleven, en dan gaan we ons terug in de match moeten boksen om de tijdgeest te kunnen kenteren.'

'Onze tijdgeest is zodanig dat de mensen van nu waarschijnlijk in het vooralsnog beste moment om te bestaan leven. Maar ik zie heel veel mensen die zichzelf voorbij lopen. Mijn peter heeft bijvoorbeeld vorig jaar zelfmoord gepleegd... Als je dan kijkt naar de vooruitgang nu, als je kijkt naar de medische ontwikkelingen. En toch: er zijn 28 zelfmoordpogingen per dag. In Vlaanderen alleen: 28 per dag. En dan denk ik: "oké hier zit duidelijk iets mis".

'Dat is mijn antwoord op de vraag van de tijd-

geest. We zullen dat moeten overleven en uitzweten als partij, maar ik geloof er echt in dat het doel niet mag zijn 'verkiezingen te winnen om verkiezingen te winnen'. Het doel moet zijn: een grote SP.A. om die tijdgeest te veranderen. Om dat wantrouwen weg te krijgen. Om iets positief te doen, om solidair te zijn met elkaar.'

'Ik wil de beste versie van mezelf zijn en ik wil ook dat de partij de beste versie van zichzelf wordt, en momenteel zijn we de slechtste versie van onszelf. En als we de beste versie van onszelf zijn, dan pas kunnen we zien waar dat we eindigen. Ik geloof heel hard in progressieve samenwerking. Maar eerst gaan wij de beste versie van onszelf moeten zijn.'

Wat kan uw generatie van de vorige leren?

'Ik heb als kandidaat nu wel al wat oude politici aan de lijn gehad. Aanvankelijk dacht ik: "Oude krokodillen, jullie zijn niet goed voor het beeld van de partij." Maar dan viel me wel op hoe die mensen van zeventig, tachtig jaar nog zo gepassioneerd zijn. Ze zijn nog over alles mee en hebben nog steeds die *drive*, dat vuur. Dat is

hetgene wat ik in de partij nu soms een beetje mis. Ik heb dat zelf wel enorm. Ik zeg voor alle duidelijkheid niet dat onze mensen dat niet hebben maar zoals jij zelf zegt: ik heb alleen maar vijftien jaar verlies meegemaakt. Die mensen hebben wel die glorie-dagen meegemaakt, en hebben nog steeds dat gevoel.'

En wat kunnen die krokodillen van uw generatie leren?

'Dat de tijden veranderen en dat je mee moet. Het gaat niet meer op om op problemen van vandaag de dag te antwoorden op de manier van de jaren 70, 80. Wat oude politici deden was dienstbetoon. Ze zagen mensen in de cafés, op de markten, op hun bureau en probeerden daar dingen voor te doen. Sociale media zijn de cafés van de 21ste eeuw. Ik ben elke dag bezig met mensen hun privéberichten te beantwoorden op Facebook en Instagram. Door de nieuwe media goed te gebruiken kun je ook je profiel aanscherpen en je boodschap brengen. Ik zit nu hier, en toch kan ik voelen wat er leeft.'

© SP.A

It's 2K19 - en ik ben woke genoeg, dank u wel

Wie consequent moreel wil zijn, kijkt geen films van Tarantino omwille van de seksualisering van vrouwen en zet alle oude Disneyfilms bij de lege flessen. Geen ideale wereld, vindt Mikhail Efimenko.

door [Mikhail Efimenko](#)

Ik loop door de stad, met mijn rugzak op mijn schouder, op weg naar mijn kot. In die rugzak: literatuur van Simone de Beauvoir en een feministische adaptatie van de superschurk Harley Quinn. Straks kook ik pasta met bolognesesaus terwijl ik een video kijk op mijn telefoon. De pasta is volkoren, de saus is gemaakt met halalvlees en verse groenten die uit de moestuin van mijn ouders komen. De video? Een kritiek op hoe Disney feminisme gebruikt om onbestaande problemen in de *remakes* van hun films aan te kaarten zonder aandacht te geven aan bestaande problemen (zoals racisme in veel oude Disneyfilms), omdat deze geen geld kunnen opbrengen.

Op papier lijkt het alsof ik de perfecte man ben voor de 21ste eeuw - ik ben om te beginnen een feminist, een *cis-gendered ally* zoveel ik kan, links, daarenboven niet *neurotypical* (autist met andere woorden) en ik kom uit een minderheid (Aziaten binnen Rusland).

Maar wat zeg je als je weet dat ik ongeacht deze combinatie een film ga kijken van Tarantino? Een film die bekend staat vanwege zijn seksualisering van vrouwen, gewelddadigheid en racisme? Mag je dan nog steeds zo goed over mij denken of zou je de eerste paragraaf (en mij daarmee) wegslijten?

Ik kijk naar films met een kritische blik en ik zie de elementen daarin die minder koosjer zijn. Producten dragen altijd een context mee en soms is die niet meteen de best mogelijke. Maar het perspectief hebben en behouden is belangrijk, en daar kan je de grens trekken. Zolang je snapt dat het binnen een bepaalde context staat, een bepaalde boodschap draagt of een visie op de wereld toont, maakt dat het beter omdat je begrijpt waar de fouten zitten. Zolang je het niet ontvangt louter op *face value*, is het genoeg. Het product mag dus bestaan, zolang de oorspronkelijke context dit toelaat.

Of soms kunnen de ogen gesloten worden voor de *fun of it*. Omdat het nu eenmaal soms leuk is om te genieten van iets wat niet meteen kuis en proper is.

Maar dat gelooft niet iedereen. Soms lijkt het alsof het niet - nee, nooit - goed genoeg is. Dat er altijd een stapje extra kan gezet worden. Maar als ik al de

moeite doe die ik kan doen op alle vlakken waar het kan, mag ik mezelf dan niet los laten gaan op een aantal andere?

Als je nooit naar films met aangebrande moppen mag kijken, moet je meteen alle oude films van Disney bij de lege flessen zetten

Ik ga naar zoveel mogelijk protesten, ik doe mijn best om anderen te helpen, ik lees de progressieve kant van Twitter en volg enkel linkse *shitposting-accounts* op Facebook. Kan ik nu nooit naar films kijken met aangebrande moppen of die een slechte relatie met de huidige sociale problemen hebben - wat mensen online pogen te beweren? In dat geval moet je meteen alle oude films van Disney bij de lege flessen zetten.

Niets kijken, nergens van genieten als je weet dat er iets ergs bij betrokken is of de boodschap niet honderd procent perfect, modern en sociaal wakker is, is onbegonnen werk. Als we kijken naar de wereld van vandaag - vooral als gezien door de lens van de sociale media - is dit nochtans de boodschap van het goede leven. Zelfs als je met alles altijd rekening houdt op alle vlakken van het leven mag je niet genieten van je favoriete muziek of films omdat die problematisch zijn.

Volgens mij mag je ook dingen consumeren die niet *woke* genoeg zijn. Soms is zoveel moeite doen als je kan en rekening houden met zoveel mogelijk goed genoeg.

Dat is wat ik doe tenminste, en volgens mij ben ik toch al *woke*.^o

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Eten om te vergeten

To eat or not to eat: that's the question. Onder normale omstandigheden geen moeilijke vraag: je eet wanneer je honger hebt, je eet niet als je verzadigd bent. Simpel, toch?

door [Elien D'hoore](#), [Daan Delespaul](#) en [Arne Van Laetem](#)

De psychiatrische Bijbel, de *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (kortweg DSM-V), bevat sinds 2013 een nieuwkomer onder de eetstoornissen: de *Binge Eating Disorder* (BED) of eetbuistoornis. Daarvoor werden eetbuien voornamelijk als symptoom gelinkt aan anorexia en boulimia nervosa. Wie niet leed aan een van deze stoornissen, maar wel last van eetbuien had, werd naar Appendix B van de DSM-IV verwezen. Omdat het kind een naam moest hebben, werd de sticker '*Eating Disorder Not Otherwise Specified*', kortweg EDNOS, opgeplakt.

'Er is een heel groot stigma rond eetbuien. Ik denk dat dat een groot probleem is'

[Elske Vrieze](#), professor Psychiatrie

De constante evolutie in de psychologie bracht hier verandering in nadat wetenschappelijk onderzoek uitwees dat dit symptoom alsnog een op zichzelf staand syndroom bleek te zijn. Een geïndividualiseerde reflectie van de maatschappelijke stijging in overgewicht en obesitas werd het leven ingeroepen. Anders dan bij de voorgaande fenomenen eten mensen met eetbuistoornissen meestal zonder honger te hebben en stoppen ze niet wanneer ze verzadigd zijn. Vaak proeven patiënten dan zelfs niet langer wat ze eten.

Van eten naar eetbui, van eetbui naar eetbuistoornis

Maar wanneer wordt veel eten dan té veel eten? Volgens de DSM-V wordt een eetbui gekenmerkt door het eten van een grote hoeveelheid voedsel binnen een periode van ongeveer twee uur. Deze portie overschrijdt de hoeveelheid voedsel die mensen normaal zouden eten. Hierbij is er een gevoel van controleverlies aanwezig: de persoon kan niet meer kiezen wat en hoeveel hij eet. Daarom komen eetbuien vaker voor wanneer men alleen is; het eten van grote hoeveelheden voedsel

kan immers heel wat schaamte met zich meebrengen.

Al hoeft het hebben van een of meerdere eetbuien niet per se te wijzen op een eetbuistoornis. Strikt genomen wordt er pas van een eetbuistoornis gesproken mits er wekelijks minstens een eetbui optreedt over een periode van minstens drie maanden. En zo'n eetbui gaat verder dan af en toe een zak chips als *guilty pleasure*. 'De meeste mensen die dat doen hebben nog het gevoel "ik kan stoppen" 's ', meent Nicolas Leenaerts, psychiater aan UZ Leuven. 'Het gaat 'm voornamelijk om het eten van een grote hoeveelheid voedsel die meer is dan wat jij of een andere persoon zou eten op een bepaalde tijd tezamen met een gevoel van controleverlies.'

Er kan zelfs een toestand optreden waarbij mensen het eten in hun mond niet meer proeven en vergeten hoeveel ze gegeten hebben. In tegenstelling tot bekendere eetstoornissen als anorexia en boulimia nervosa, vindt bij BED geen compensatiegedrag plaats. Die compensatie kan men zien als een poging de eetbui 'ongedaan' te maken, door bijvoorbeeld te braken, laxeer middelen te misbruiken, overmatig te sporten of te vasten. Uiteraard worden deze criteria minder strikt genomen in de klinische praktijk: de lijdensdruk die mensen ervaren omtrent het eetgedrag blijft een doorslaggevende factor in het definiëren van de eetbuistoornis.

'De periode van late adolescentie naar volwassenheid is een kwetsbare periode voor het ontwikkelen van een eetstoornis'

[Elske Vrieze](#), professor Psychiatrie

Een ongeluk komt nooit alleen

Dat eetbuistoornissen zo onder de radar blijven heeft niet enkel te maken met de onbekendheid van het fenomeen. 'Er is ook een heel groot stigma rond, ik denk dat dat uiteindelijk een groter probleem is', vertelt Elske Vrieze, professor Psychiatrie en gespecialiseerd in eetstoornissen. 'Dat stigma, in combinatie met geleidelijk aan overgewicht hebben, maakt dat mensen zich heel erg schamen. De stap zetten naar hulp is daarom heel moeilijk. Ik denk dat een groot aantal patiënten verstopt blijft voor ons.'

Andere psychische stoornissen spelen een grote rol bij het ontstaan en in stand houden van een eetbuistoornis. 'We weten dat depressie en angststoornissen bij deze populatie veel aanwezig zijn', zegt Leenaerts. Ook dwang-, en persoonlijkheidsstoornissen, zoals *borderline* en vermijdende persoonlijkheidsstoornis, worden vaak gelinkt aan de eetbuistoornis. Alcoholmisbruik blijkt ook eerder een broer dan een verre neef van de eetbuistoornis te zijn. Welke van de stoornissen eerst in het plaatje kwam, blijft een kip-of-eiverhaal, zoals bij zowat alle combinaties van stoornissen het geval is.

Zelfstandigheid en gevoeligheid

In de ontwikkeling van eetbuien (en andere eetstoornissen) blijkt de studentenperiode van wezenlijk belang. Vrieze legt uit: 'De periode van late adolescentie naar volwassenheid is een kwetsbare periode voor het ontwikkelen van een eetstoornis. Naar kot gaan brengt immers heel wat zelfstandigheid met zich mee en studenten hebben vaak voor het eerst controle over wat en wanneer ze eten. Op tijd eten, zelf gezond eten kopen, koken,... Het vergt een goede planning en enige emotionele stabiliteit. De jonge student is echter vaak nog impulsief en kampt met heel wat heftige emoties.'

Daarnaast kunnen ook meer biologische factoren meespelen, weet Leenaerts: 'Studenten vormen een interessant publiek omdat de prefrontale cortex, het controle- en planningsstelsel van de hersenen, nog niet volledig ontwikkeld is. Dat heeft een grote invloed op het beloningssysteem en de impulscontrole, wat op zijn beurt bij adolescenten wellicht een grote rol speelt in de ontwikkeling van zo'n eetbuistoornis.'

'Als je door veel te eten leert omgaan met stress, wordt dat een gewoonte die moeilijk te stoppen is'

Elske Vrieze, professor Psychiatrie

Die neurologische factoren vormen een gevaarlijke cocktail die met de nodige negatieve gevoelens zoals stress volledig ontploft. 'Als je door veel te eten leert omgaan met stress, wordt dat op een gegeven moment een gewoonte. Net zoals bij roken kan je dan eigenlijk niet zo goed meer stoppen', vult Vrieze aan.

Help!?

Hoe meer informatie er kan ingewonnen worden over de werking van problematisch gedrag, hoe meer inzicht men kan krijgen in mogelijke behandelingen van de problematiek. Leenaerts is momenteel bezig met een onderzoek dat 'Stuurloos' heet. 'We onderzoeken periodes waarin veel eten of alcohol wordt geconsumeerd. Dit is de eerste studie die beide op zo'n grote schaal met elkaar gaat vergelijken. We volgen mensen gedurende een heel jaar op en kijken hoe stresserende factoren een invloed hebben op later eet- en drinkgedrag.' Door deze factoren verder uit te klaren en te specificeren, kan men de behandeling

van deze problematische gedragingen vernauwen en intensiever werken aan wat er echt toe doet bij deze problemen.Ⓢ

Kandidaten voor het onderzoek van Nicolas Leenaerts naar de invloed van stresserende factoren op later eet- en drinkgedrag, kunnen zich aanmelden via stuurloos@kuleuven.be.

sociaal

En dan: terug in de wagen

door **Dries Verhaegen**

Terug in witte lijnen in wegen gekropen vraag ik me af wat meest in het witst van de strijd was geweest en wat me is ontgaan:
jij bent me ontgaan,
de teleurstelling is me ontgaan,
de debiele wegenwacht die stedelijkheid verkracht is me ontgaan,
de handige cultuurcheque voor een portie handige kannibalen
- en vice versa -

is me ontgaan, maar wat wil ik, voyeurisme in het zonneland op zijn best? exotisme exploiteren waar het al geëxploiteerd is op zijn eerste benen de vloer de splinters in de benen in, weg houvast? een denkbeeldig aandenken aan wegwerpgebaren van de onverschillige overkant? een weinig tot verbeelding overlatend hevig hijgend windgeruis in de oren
- hé wat klinkt dat bekend -

die we verwerpen, verpletteren, verdenken etc. want hij is en blijft de andere kant? Een ogenschijnlijke waaier aan luchtventilatie op mijn hotelkamer aub.

En dan: terug in de wegen van de schijn.

Woestijn vind ik wel oké, niet omdat dat me de daver op het lijf bezorgt, maar aanstalten maken tot de tropen, dat smaak ik wel, de E19 is Babylon nog niet maar in de schemer van OCD is alles wel een nakend einde natuurlijk.

Vroeger zouden de Tourette-patiënten vrolijk hebben meegekweeld om daarna hun hongerdood even te verven op het gelaat van de weigering. Nu alleen maar andere kant van het plaatje: alles waar niet is aan gedacht

- de fanatiekeling
- de bemiddelaar
- de onruststoker
- de weigeraar

En dit allemaal in een wagen, in de schaduw het vergeten van de passieve speeltjes.

In de wegenwacht klinkt de herinnering.
In de luchtwegen de afstand.
In de afstand de wagen, die doorklinkt in de memoires van een zonderling.
On pense pas monsieur, on pense pas.
Wederom een straf geluid:

de zekerheid, de absolute zekerheid, de vrijheid in!

Nergens klinkt de stereo van alomtegenwoordigheid me nog bekend.

Dan maar Brel.
Tellen tot 4, tot de gedachten een vangnet voor de hamer van de slaap zouden kunnen vormen, dan de uitvoering: gracieus, roekeloos, en vlot.

Hij is dit gewend, de routine van een stoornis.

De stilstand rolt onze chevy voorbij. Niks daarvan.
Chevyroletti *pas ici* hé. Dit is een Autobahn, naar een autosnelwegritstrook. Welkom in het beloofde wegenetwerk.

De toegepaste wanhoop zegt: niet slapen in deze misselijke buitenkant van het buitenland.
Ik weet mezelf bijster snel te wrijven tot bolletje mens in een toekomst die niet zal nalaten.Ⓢ

De midlifecrisis van de wetenschappen

Peer evaluatie is een inherent onderdeel van de wetenschappelijke methode. Als dit onderdeel verwaarloosd wordt, kunnen de gevolgen niet min zijn. Gevolgen die we vandaag beginnen te merken en voelen.

door [Benno Debals](#)

Recent onderzoek toont aan dat we momenteel in een reproductiecrisis leven. En daarmee wordt niet bedoeld dat we allemaal onvruchtbaar aan het worden zijn. Het is eerder de wetenschap die onvruchtbaar lijkt te worden. Veel replicatiestudies blijken namelijk niet de significante resultaten van hun voorgangers te kunnen staven, en een niet te onderschatten proportie daarvan spreekt zelfs de oorspronkelijke resultaten tegen.

'Tijdschriften lijken zich bewust te worden van het probleem'

[Francis Tuerlinckx](#), *vicedeaan Onderzoek faculteit Psychologie*

De harde realiteit

Volgens een bevraging uit 2016 bij meer dan 1500 wetenschappers bleek dat 70% van de wetenschappers al had gefaald om een onderzoek van iemand anders te repliceren, en dat de helft zelfs al had tekortgeschoten een onderzoek van henzelf te repliceren. Vox publiceerde zo eerder al een grafiek met een compilatie van studies die aantoont dat al ons voedsel zowel kanker veroorzaakt als voorkomt. De crisis blijkt vooral een probleem te zijn in de psychologische en (bio)medische wetenschappen.

De vraag is dan in hoeverre het systeem van peerevaluatie zijn werk nog goed doet. Hoe kan het dat studies die later onwaar blijken te zijn, toch als betrouwbaar worden bestempeld? Francis Tuerlinckx, vicedeaan onderzoek aan de faculteit Psychologie, legt uit: 'Het is eerder een samenloop van factoren, waarvan tijdsgebrek de grootste is. Als onderzoekers een artikel krijgen ter evaluatie, gaan die vaak af op wat daarin te lezen valt. Vaak is het onmogelijk om in die korte tijd dat experiment opnieuw te doen, dus dan moeten ze een inschatting kunnen maken op

basis van het rapport. Doorgaans bevatten die niet voldoende informatie om alles heel goed in te kunnen schatten.'

Tuerlinckx legt de schuld niet alleen bij de *peers*, maar ook bij de originele onderzoekers: 'Dat laatste is nu wel aan het veranderen, maar vroeger werd niet alle data vrijgegeven. Ruwe data, welke stimuli werden gebruikt, al dan niet programmeercode... Hierbij is het geschreven verslag slechts een klein aspect van de hele studie. In dat opzicht is er dus niet genoeg informatie ter beschikking om die onderzoeken goed te kunnen evalueren.'

Een tekort aan incentivering

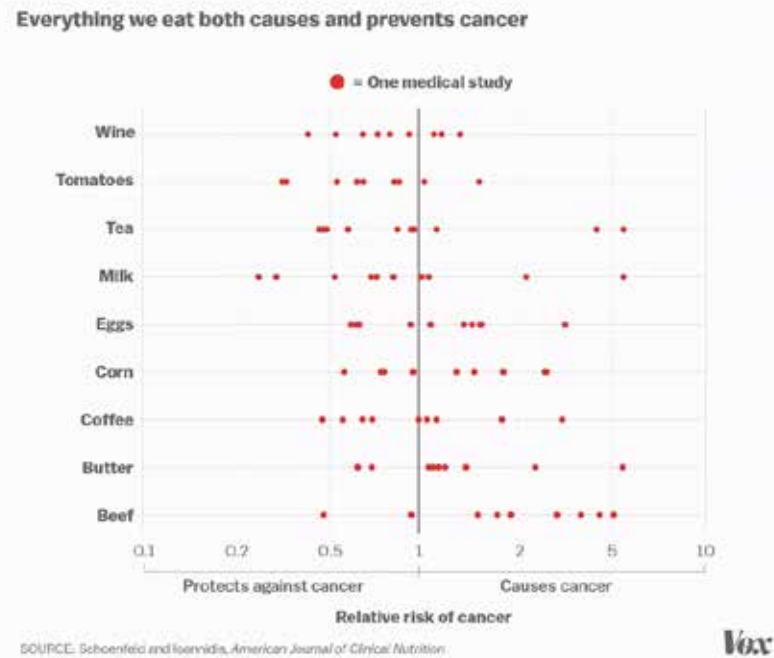
Een groot probleem is het tekort aan incentivering voor wetenschappers om deze studies te ondernemen. Op een praktisch niveau zijn replicaties tijdconsumerend en nemen ze energie en middelen weg van onderzoekers om andere, originele projecten te ondernemen. Maar ook qua publicatie, zijn deze studies niet aantrekkelijk, vooral omdat ze als onorigineel worden beschouwd. En als het wel lukt, worden ze eerder gezien als stijloefeningen dan als echte bijdragen tot het veld. Deze studies brengen daar-

om minder erkenning en beloning, wat op zijn beurt resulteert in een verlaagde jobzekerheid voor de onderzoeker in kwestie.

'Vaak is het onmogelijk om in korte tijd dat experiment opnieuw te doen'

[Francis Tuerlinckx](#), *vicedeaan Onderzoek faculteit Psychologie*

Al deze redenen kunnen herleid worden tot de problematische *publish- of perish* mentaliteit. Onderzoekers moeten zoveel mogelijk publiceren om zoveel mogelijk beurzen en middelen te kunnen ontvangen, en daarbij is impact en vernieuwing een belangrijke factor. Het heeft Peter Higgs van 1959 tot 1964 geduurd

om een enkele paper over het Higgs-deeltje te schrijven; een prestatie die in de huidige sfeer onhaalbaar zou zijn.

Door die mentaliteit gebeurt het onderzoek minder grondig en worden sensationele resultaten gemakkelijker beïnvloed om als waar over te komen. *Cherry picking* is hierbij een sneu fenomeen waardoor enkel de meest spraakmakende resultaten worden gepubliceerd, en niet de resultaten waaruit blijkt dat er geen correlatie is tussen bepaalde zaken. Die onbestaande correlatie is echter ook een resultaat, al zien vaak noch onderzoekers noch tijdschriften daar de meerwaarde van in.

'Het zou vooral helpen om zoveel mogelijk van het onderzoek openbaar te maken'

[Francis Tuerlinckx](#), *vicedeaan Onderzoek faculteit Psychologie*

Maar bij de wetenschappelijke tijdschriften is er al een mentaliteitswijziging gaande, zegt Tuerlinckx: 'Tijdschriften lijken tegenwoordig meer open te staan voor replicaties, wat tien jaar geleden absoluut niet het geval was. Men lijkt

zich bewust te worden van het probleem. Sommige tijdschriften hebben nu ook een mechanisme waarbij ze het protocol van een onderzoek al op voorhand evalueren. Hierbij bepalen ze a priori of een onderzoek gepubliceerd zal worden, ongeacht de resultaten.' Dat laatste kan ervoor zorgen dat de sensatiedrang bij onderzoekers daalt en onderzoek dus meer onderbouwd zal worden uitgevoerd.

Het belang van evaluatie

Dan rest nog de vraag hoe onderzoeksinstituten vandaag die replicatiecrisis kunnen aanpakken. Op een fundamenteeler niveau kunnen universiteiten ervoor zorgen dat het origineel onderzoek beter bestand is tegen replicaties. Twijfelachtige onderzoekspraktijken, zoals *cherry picking*, datamanipulatie, te kleine steekproeven en post-hoc *framing* (waarbij een ontdekte uitkomst wordt voorgelegd als een *bevestigende uitleg, red.*) kunnen hierbij beter geëvalueerd worden.

Tuerlinckx toont het belang aan van de keuze van de steekproef, waarbij hij bemerkt dat tot een aantal jaren geleden te kleine steekproeven en de impact daarvan onderschat werden. 'Ik durf niet te zeggen dat dit vandaag overal veel beter is, maar er moet vooral meer aandacht aan worden besteed.'

Wanneer het onderzoek eenmaal is afgerond, kunnen er ook meer middelen worden aangeboden om replicaties uit te voeren. Tuerlinckx legt

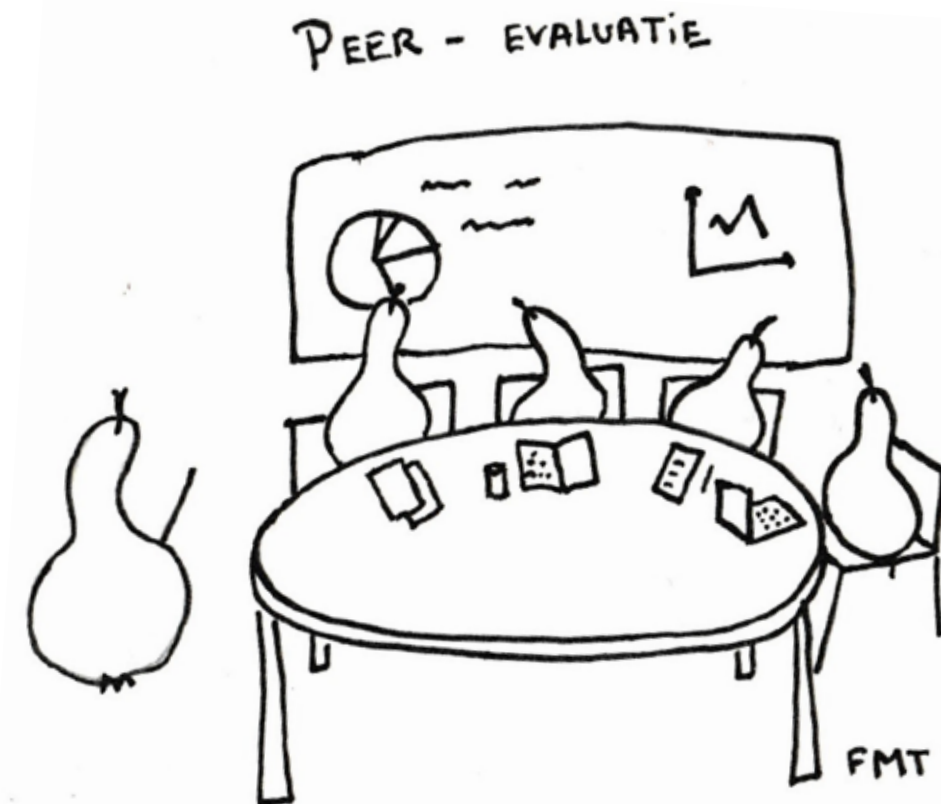
hierbij de focus op openheid en financiële steun: 'Het zou vooral helpen om zoveel mogelijk van het onderzoek openbaar te maken. Zo hebben onderzoekers genoeg materiaal om de onderzoeken grondig te repliceren. In Nederland zijn er bijvoorbeeld ook al financiële *incentives*, met name aparte beurzen voor replicatiestudies.'

De spreiding van de zaak

Voorlopig lijkt de crisis zich vooral te beperken tot de psychologie, het medische veld en enkele uitschieters. Volgens Tuerlinckx zijn de positieve wetenschappen beter behoed tegen het fenomeen, want als er diepere theoretische of praktische implicaties zijn voor onderzoeken, is de motivatie om dat opnieuw te doen veel groter. Wetenschappen die theoretisch meer verankerd zijn hebben in dat opzicht dus een grotere drijfveer om replicaties uit te voeren.

Een belangrijke nuance dient wel gemaakt te worden. Deze crisis betekent niet noodzakelijk dat psychologie en medisch onderzoek als onwetenschappelijk beschouwd moeten worden. Wel heeft het als gevolg dat enkele domeinen die vroeger als robuust werden beschouwd, vandaag de dag wankeler blijken te zijn dan gedacht.

We kunnen ook van geluk spreken dat we deze crisis hebben ontdekt. Want je kunt pas je problemen oplossen als je ze onder ogen durft te zien. En de hedendaagse wetenschap blijkt duidelijk volwassen genoeg om daarmee akkoord te gaan.☺

Studentenwelkom in beeld

REGENFEEST

De Studentenwelkom had dit jaar niet de wind in de zeilen. STIKSTOF zei af - Zwangere Guy lag ziek in bed. Dat had misschien te maken met de onophoudelijke regenbuien die het Ladeuzeplein en de rest van België teisterden. Maar wie erbij was, feestte voor drie. Wij zagen hiphopmoves tussen de plassen en blauw suikerspingeluk. En Luc Sels, die kwam en zag dat het goed was.👉

© Jan Costers en Margot Delaet

© Iris Camille Maes

Jonge Moskovieten zijn Poetin moe

In het Kremlin huist nu al jaar en dag dezelfde grote man – zij hij met zijn 1 meter 70 wat kleiner dan het landelijk gemiddelde van 1 meter 75: Vladimir Poetin. Voor het eerst is zijn positie wankel.

door Pieter Jaspers en Mikhail Efimenko

In Moskou vonden op 8 september lokale verkiezingen plaats. Normaal gezien bestaat daar nauwelijks ophef over, ware het niet dat verschillende oppositiekandidaten door de centrale kiescommissie werden weerhouden van deelname.

Doctoraatsstudente Ruslandkunde aan de KU Leuven Eva Claessen legt uit hoe de lijst van mensen die een kandidatuur voor de lokale verkiezingen steunden plots veel meer namen

De regeringspartij verloor maar liefst een derde van haar zetels, al behield ze wel haar meerderheid

vereiste: 'De oppositie heeft een huzarenstukje opgevoed om daar toch aan te komen, maar een groot deel van die namen werden nadien ongelukkig verklaard, waardoor de kandidaten uitgesloten werden van deelname.'

Moskovieten vinden het welletjes

Van midden juli tot midden augustus was er daarom protest in de Russische hoofdstad. Op het hoogtepunt kwamen 60.000 mensen de straat op, het grootste aantal sinds de protesten op het Bolotnayaplein in Moskou, toen omwille van verkiezingsfraude.

In totaal werden deze zomer 2000 mensen opgepakt, sommigen gewoon omwille van tweets of retweets over nieuws van het protest. Onder grote publieke druk werden vele zaken wel geseponeerd of met korte straffen gesanctioneerd. De huidige protesten van 28 september zijn volgens Claessen een reactie op deze arrestaties.

Ze werden georganiseerd op initiatief van de Libertaire Partij met als slogan 'Laat ze vrij!' (Russisch: *Otpuskai*).

Jongeren die deelnemen aan niet-goedgekeurde demonstraties riskeren vijftien dagen gevangenisstraf en een boete van €650

Slimme Stem

'In een later stadium riep de oppositie op tot het zogeheten *umnoe golosovanie* of slim stem-

//REEKS:

Rage against the regime

We zijn 2019 en mensen: er wordt wat af geprotesteerd.

Tijd om in te zoomen op de rebellen van het digitale tijdperk.

Van de nerdy Joshua Wong, over gekke Greta, tot u en mij.

Wat drijft hen in hun Rage against the Regime?

Deze editie: een inkijk in de studentenprotesten in Rusland.

men. Men stemde per regio op de sterkste tegenstander van Verenigd Rusland, de partij van president Poetin. Er bestond een website waarop mensen konden kijken wie dat was voor hun specieke regio', stelt Claessen.

Met resultaat: de regeringspartij verloor maar liefst een derde van haar zetels, al behield ze wel haar meerderheid. Net zoals in 2014 daagde slechts een vijfde van de kiezers op aan de stembus. De democratie is er dus niet bepaald springlevend.

'Deze zomer werden 2000 mensen opgepakt. Onder publieke druk werden vele cases geseponeerd of met korte straffen gesanctioneerd'

Eva Claessen, *doctoraatsstudente Ruslandkunde*

24/7

Volgens Claessen is de oppositie veel bezig met sociale media, nog meer dan in 2011: 'Men is heel stelselmatig berichtgeving gaan brengen over de manier waarop de weigering gebeurde. Online was er 24/7 berichtgeving.' Er werd ook massaal opgeroepen om beelden van de oproer-

politie OMON en de Nationale Gardisten te delen waarin ze mensen in elkaar slaan.

Middels actieve sociale mediakanalen probeert de oppositie de tactiek van de Russische administratie te omzeilen, namelijk om protesten zoveel mogelijk weg te masseren. In december vorig jaar kwam er bijvoorbeeld een wetsvoorstel op tafel dat het strafbaar maakt voor jongeren om deel te nemen aan niet-goedgekeurde demonstraties. Ze riskeren vijftien dagen gevangenisstraf en een boete van €650.

Jong naast oud(er)

Claessen vindt het ook belangrijk dat er veel beroemdheden deelnemen aan dit protest, zoals rapper Face. Daardoor spreekt het jongeren juist fel aan. Zijn deelname en die van andere rappers als Oxymorron, de grootste in Rusland qua volgers, zijn een illustratie van hoe de cultuursector niet meer neutraal en loyaal aan het Kremlin is.

Aleksei Navalny, eeuwig oppositieleider en kwelgeest van Poetin, is een van de geweigerde kandidaten en neemt als (jonge) veteraan deel aan de protesten. Hij maakt gebruik van de frustratie van de tieners om mee vorm te geven aan zijn politieke boodschap: een land creëren waar de belastingen gaan naar infrastructuur en ziekenhuizen, niet naar villa's en boten.ø

Lees een uitgebreide versie van het artikel op veto.be

© Emma Neelen

Nieuwe Vlaamse integratiemaatregelen: risico voor diversiteit in onze aula's?

Wat zegt de wetenschap over de nieuwe integratiemaatregelen? Bevorderen ze integratie of werken ze die tegen? En wat met de doorstroom van nieuwkomers naar ons hoger onderwijs?

door [Pieter Jespers](#)

Het nieuwe inburgeringsbeleid is fors in zijn taalgebruik; een staaltje plat nationalisme of wetenschappelijk onderlegd inburgeringsbeleid? Experts Onderwijs en Integratie bieden een woordje uitleg bij het nieuwe Vlaamse regeerakkoord.

'Het taalniveau verschilde voordien naargelang de school waar je les volgde'

[Peter De Cuyper](#), onderzoeksleider HIVA

Let's talk about integration

Volgens Ides Nicaise, onderzoeksleider bij het HIVA-Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving aan de KU Leuven, wordt er weinig onderscheid gemaakt in terminologie: 'Vroeger was men daarin kieser. Iedereen wordt nu neergezet als asielzoeker die probeert te profiteren.'

Collega Johan Wets (HIVA) benadrukt de wederkerigheid van integratie: 'De *sense of belonging* vind ik belangrijk. Dat wil zeggen dat nieuwkomers het gevoel hebben dat zij erbij horen. Je zou zeggen dat werk hebben, de taal kennen en deelnemen aan een sociaal leven voldoende zijn. Dat zijn misschien noodzakelijke voorwaarden, maar geen voldoende voorwaarden.'

Wets verwijst naar de Egyptisch-Saoedische student Mohammed Atta, die aan de stuurknuppel zat van het vliegtuig dat op 11 september in een van de twee WTC-torens vloog. Hij gebruikt de anekdote om aan te tonen dat de man volledig meedraaide in de maatschappij.

Hij sprak Arabisch, Duits en Engels, was afgestudeerd in de richting Ingenieur-Architect aan de Cairo University en behaalde zijn master in

de Urbane Planning aan de Hamburg University of Technology, met onderscheiding. 'Wat blijkt nu: als je een checklist zou maken en beginnen afvinken, dan zou je zeggen dat hij goed geïntegreerd was.'

Verplichte burgerschapscursussen

De Vlaamse overheid stelt nu een inburgeringstraject voor, waartoe de nieuwkomer zich

verbindt in een contract. Pas als een inburgeraar is geslaagd in de burgerschapstesten, ontvangt hij een inburgeringsattest.

Nicaise is positief: 'De cijfers zeggen dat de overgrote meerderheid zulke trajecten graag volgt. Zelfs met de verplichting hebben weinig mensen last. Er wordt wel gespijeld, maar in het algemeen is er niet te veel protest tegen die cursus, wel integendeel.'

Collega Peter De Cuyper (HIVA) vindt de test ook positief: 'Kenniss van het Nederlands blijft hetzelfde: niveau A2 behalen, met uitzondering van personen die geen opleiding volgen of niet werken. Zij moeten een hoger niveau behalen (B1).' Het enige wat daarnaast verandert is de invoering van een gestandaardiseerde test en

daar is hij positief over. 'Wat nu gebeurde, is dat elke instelling die Nederlands gaf, bekend als de NT2-verstrekker, zelf de testen uitvoerde. Het niveau verschilde dan naargelang de school waar je les volgde.'

De Cuyper deed onderzoek naar de burgerschapstesten rond maatschappelijke oriëntatie (MO) en Nederlands. Wat blijkt: tot op een bepaald niveau dragen ze bij aan arbeidsmarktparticipatie, maar vanaf een bepaald niveau neemt dat effect af.

Betalende inburgeringstrajecten

De twee cursussen (Taal en MO) worden overigens voortaan betalend. Wets heeft begrip voor de invoering, al vindt hij ze niet productief: 'Vanuit beleidsperspectief zullen het wel noodzakelijke maatregelen zijn om de visies van het electoraat en de noden van de nieuwkomers te kunnen verzoenen. Veel van de nieuwkomers zijn ook niet arm. Als je via gezinshereniging naar hier komt, dan ben je ook niet per definitie onbemiddeld.'

De Cuyper is ronduit negatief: 'In Nederland zien we dat dat totaal niet loopt.' Daar gaan nieuwkomers een lening aan om privélessen te betalen maar slaagt slechts de helft binnen de afgesproken termijn, waardoor velen hun lening niet kunnen afbetalen. De Cuyper gaat verder: 'Ten tweede heb je een enorme groep rechthebbenden, die voor de vluchtelingen crisis aan het stijgen was en een stuk groter is dan de verplichte. De kans bestaat dat die groep gewoon afhaakt.'

In Nederland gaan nieuwkomers een lening aan om privélessen te betalen

Verplichte inschrijving bij VDAB

Elke nieuwkomer met een arbeidsperspectief die in aanmerking komt voor een inburgeringstraject, zal zich vanaf nu binnen de twee maanden verplicht moeten inschrijven bij de VDAB.

'Er is heel weinig concreet wat activering betreft', aldus De Cuyper. 'Je moet je gewoon inschrijven bij VDAB. Voor minder geletterde nieuwkomers en analfabeten weten we echter dat de VDAB al een eerder beperkt aanbod heeft in de centrumsteden. Van zodra je daar buiten belandt, is het nog minder. Je gaat dan toch serieus moeten investeren in je aanbod.'

'Er zijn verhalen van artsen die jarenlang ervaring hadden in hun land en dan hier pampers moesten verversen'

[Ides Nicaise](#), Onderzoeksleider HIVA

Participatie en netwerk

De overheid zet ook in op een pakket van veertig uur in de vorm van een buddyproject, een kennismakingsstage bij een bedrijf, vereniging, organisatie of lokaal bestuur, of vrijwilligerswerk. De lokale besturen zijn regisseur, wat enige kritische afwachting vereist over de middelen die hiervoor vrijgemaakt zullen worden. 'Als je Antwerpen, Gent en Leuven samenneemt, dan heb je ongeveer twee derde van alle nieuwkomers', stelt Wets, die niet inziet hoe men die projecten in deze steden praktisch

gaat kunnen organiseren.

De Vlaamse overheid engageert zich wel om nieuwkomers sneller op hun niveau inzetbaar te maken op de arbeidsmarkt, door de werking van het National Academic Recognition Information Center (NARIC) te versterken.

'Heel wat geschoolde mensen hun capaciteiten worden genegeerd. Als ze dan uiteindelijk terechtkomen bij het OCMW, worden zij georiënteerd naar laaggeschoolde jobs', aldus Nicaise. 'Er zijn verhalen van artsen die jarenlang ervaring hadden in hun land en dan hier pampers moesten verversen.'

De Cuyper is zelf actief bezig met een buddyproject, maar dan geënt op de arbeidsmarkt: 'We zien toch wel wat effecten. Je kunt niet verwacht dat er plots van alles verandert, het is nog vrij nieuw. Als het over culturele integratie gaat, is er echter nog niet voldoende bewijs.'

Divers hoger onderwijs, een grap?

Nicaise was een tijd lang voorzitter van de VLIR-werkgroep Gelijke Kansen. Men zit volgens hem vast in een gefaseerd sequentieel denken. Daarom is er een mentaliteitswijziging nodig: 'Mensen worden best vanaf dag nul georiënteerd, hetzij via bijkomend onderwijs, hetzij via erkenning van diploma's, hetzij via tewerkstelling. Er zijn landen waar mensen onmiddellijk op basis van hun professionele ervaring toegevoegd worden aan een bepaald opvangcentrum in functie van de lokale tewerkstellingskansen.'

In België kunnen asielzoekers in het asielenctrum de taal leren en bepaalde opleidingen volgen, maar hebben ze de eerste vier maanden na het indienen van hun verzoek geen toegang tot de arbeidsmarkt of hoger onderwijs. Die eerste fase is volgens Nicaise net cruciaal.

Volgens Orhan Agirdag, docent aan de Faculteit Pedagogische Wetenschappen, moet men

'Als je diversiteit in de aula wil krijgen, moet je eerst diversiteit hebben, vooraan in de aula'

[Orhan Agirdag](#), docent Faculteit Pedagogische Wetenschappen

niet zozeer kijken naar integratiebeleid, maar vooral naar onderwijsmaatregelen om de impact te bestuderen op diversiteit in het hoger onderwijs: 'Algemeen zie je wel een beleid waarvan je op lange termijn kan verwachten dat het niet zozeer in het voordeel speelt van etnische minderheden. Denk maar aan de verplichte taalsegregatie.'

Hiermee wijst hij op de felle benadrukking van taalniveau in het regeerakkoord: wie de taal niet voldoende beheerst – men moet Nederlands kunnen, niet alleen als 'gebruikstaal' - komt in taalbadklassen terecht. Ook grammatica, zinsontleding en begrijpend lezen behoren tot de eindtermen van basis- en secundair onderwijs.

Volgens Agirdag moet er ook meer diversiteit in het personeelsbestand komen: 'Als je diversiteit in de aula wil krijgen, moet je eerst diversiteit hebben, vooraan in de aula. Zolang je dat niet doet, denk ik dat andere maatregelen niet veel positiefs kunnen bewerkstelligen.º

© Anne-Leen Declercq

'Ik dans voor mijn plezier. Daarom houd ik het zo lang vol'

Op de Parijse Olympische Spelen in 2024 zal *breaking* - hoe breakdance in jargon genoemd wordt - voor het eerst opgenomen worden als discipline. Lars Cams combineert voorbereiding op deelname met een voltijdse studie TEW.

door [Mathilde Dams](#)

Hoe lukt het je om het modeltraject te volgen?

Lars Cams: 'Het is moeilijk te combineren, ik moet vaak nee zeggen tegen dingen die andere studenten wel zouden doen. Maar als je even nadenkt weet je vaak wat je moet doen. Zo is het niet aan te raden om twee keer per week uit te gaan, of zelfs niet één keer per twee weken.'

'Daarnaast werk ik zoveel mogelijk wanneer ik onderweg ben, ik zit niet op kot dus op de trein kan ik werken voor de universiteit.'

Hoe krijg je aan de KU Leuven een statuut van student-topsporter? Was dat een moeilijk proces?

'In het eerste jaar wel. Mijn dansclub en de dansfederatie hadden een motivatiebrief geschreven, daarna moest ik op gesprek, maar ik had er geen goed gevoel bij. Het leek alsof ze niet geloofden dat ik naast het dansen het modeltraject kon volgen. Toch kreeg ik mijn statuut, en gelukkig heb ik het eerste jaar afgerond zonder herexamens.'

Hoeveel uren per week spendeer je aan breaking?

'Vier keer per week heb ik mijn vaste training, deze duren gemiddeld drie uur. Daar komt nog bij dat ik telkens lang onderweg ben. Mijn training vindt plaats in Antwerpen, maar ik woon in Diest. Op de andere dagen train ik thuis; iedere ochtend doe ik een *workout* en stretch ik.'

Welke ondersteuning krijg je vanuit de universiteit?

'Dat zijn een aantal maatregelen, ik mag bijvoorbeeld mijn examens spreiden en ook verplichte lessen overslaan als ik dan training heb. Gelukkig heb ik niet veel verplichte lessen.'

'Jammer genoeg krijg ik geen toegang tot weblectures. Vaak vinden lessen gelijktijdig met mijn training plaats en dat maakt het soms moeilijk. Vorig academiejahr had ik twee herexamens.'

De gemiddelde student frequenteert wel eens de Alma. Moet je strakke maaltijdplannen volgen, of kan jij daar ook terecht?

'Vanaf januari start het Olympische programma en

Jammer genoeg krijg ik geen toegang tot weblectures'

zullen we begeleid worden met ons dieet. Momenteel ga ik wel nog naar de Alma, al denk ik wel na over wat ik kies. Ik drink geen frisdrank of alcohol, en frietjes bijhalen zit er ook niet in!

Hoe zit het met uitgaan? Moet je daarmee oppassen?

'Sowieso heb ik niet veel tijd om uit te gaan, de dag erna is er dan een beetje aan. De laatste keer liep ik bij het uitgaan een rugblessure op waar ik een maand last van had, gewoon omdat ik die dag al te veel gedaan had. Voor het uitgaan heb ik toen een pijnlijke prijs betaald. Nadat ik een wedstrijd heb gewonnen ga ik wel feesten, en dat gevoel is fantastisch.'

Heb je ook nog tijd om gewoon voor je plezier te dansen?

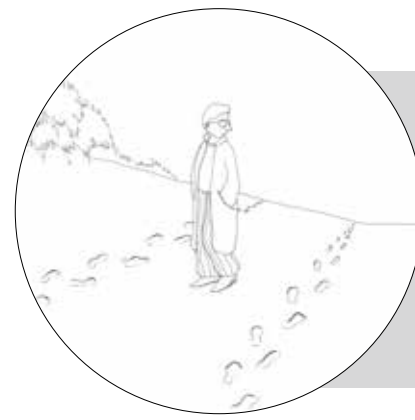
'Als ik dans, dans ik altijd voor mijn plezier! Het is daardoor dat ik het zo lang kan volhouden. Het is niet mogelijk je zo hard te blijven inzetten zonder die interne motivatie, je moet het wel echt leuk vinden.'

Over de Olympische Spelen dan: hoe schat je je kansen in?

'Dat is moeilijk te zeggen, er kan nog veel gebeuren op vijf jaar. Mijn crew, de Battle Droids Crew, is wel al meermaals wereldkampioen geworden. Maar voor de Spelen mogen zich maar zestien mensen kwalificeren, waarvan maximaal, en niet eens minimaal, eentje uit België. Het is dus nog lang niet zeker wat er zal gebeuren.' Ⓜ

© Marco Coniglione

VAN 'T PADJE

Aan de universiteit lopen vele interessante mensen rond die niet noodzakelijk het modeltraject volgen. In de reeks 'Van 't padje' laten we telkens een student opdraven die een atypische piste bewandelt.

© Kevin Vandermarliere

© Anne-Leen Declerq

door [Thomas Maes](#)

Filmposterbeurs - Cinema ZED
Dinsdag 15 oktober, 15u30-19u30

Kan je je geen mooiere aanblik bedenken om mee wakker te worden dan de starende grijns van de Joker? Of gewoonweg nog op zoek naar wat cultuur voor aan je kotmuur? Haast je naar Cinema ZED voor de hipste film-posters, zelfs tot drie gratis mee te nemen als je een ZED-studentenkaart hebt!

Vito - Depot café
Woensdag 16 oktober, 20u

Wie de pittige inkomprizen van Het Depot anders een te hoge drempel vindt, kan op 16 oktober toch eens afzakken naar het Martelarenplein. Juist: gratis inkom! Naar goede gewoonte staat in de foyer opkomend muzikaal geweld. Deze keer aan de beurt is Vito, deelnemer aan de Nieuwe Lichting 2018. Denk aan zweverige indierock met beat of aan 'een mix van Patti Smith en Kurt Vile'. Is dit je ding? *Tune in.*

Tijd-à-tijd Preparee Improtheater - Aula Pieter De Somer
Woensdag 16 oktober, 20u

Een veganistische Boris Johnson op café met een blessurevrije Vinsent Kompany? Alles kan bij improvisatietheater Preparee! Voor slechts drie duiten voor studenten (anders vijf) kan je je op hun voorstelling Tijd-à-Tijd een avond laten meeslepen door zes enthousiastelingen die je alle hoeken van het podium laten zien. De performance wordt ter plekke verzonden: publiekssuggesties zijn dus meer dan welkom.

Future Proof - Stelplaats
Donderdag 17 oktober, 20u

Voor je weer richting de Oude Markt strompelt, is eens langskomen op het Future Proof festival warm aanbevolen. Nog tot zondag delen specialisten en artiesten ideeën en indrukken over de onvermijdelijke overgang

essay › **Kan kunst van kunstenaar gescheiden worden?**

Het brandmerk van de kunstenaar

naar een duurzame economie. Weet jij hoe we voorkomen dat Londen tegen 2050 aanvoelt als Barcelona en Madrid als Marrakesh? Op donderdag ga je met specialisten van de KU Leuven en de Universiteit Gent in debat. Gratis toegang, maar vergeet niet op voorhand te registreren via de website.

Documentaire Radio Scorpio + Expo - Cinema ZED

Vrijdag 18 oktober, 19u30

Het Leuvense Radio Scorpio is veertig jaar actief en daarmee de oudste onafhankelijke zender van het land. Om dat te vieren staan een speech van de burgemeester en een documentaire over de levensloop van de zender op het programma. Special guest: oud-Scorpiaan Bruno Wyndaele. Geen zin om acht euro neer te tellen voor een documentaire (met verplichte reservatie)? Vanaf 20u is er nog de gratis expo!

Fresh Meat Comedy Open Mic - Rock Café Leuven

Maandag 21 oktober, 20u30

Naar maandelijke gewoonte krijg je maandagavond de kans om opkomend comedytalent te spotten in Rock Café. Verfijnde moppen of platte humor, buldergelach of pijnlijke stiles, amusant is het sowieso. Voor drie euro kan je erbij zijn of zelf je kans op eeuwige roem wagen.

BRIK TU TOK – STUKCafé

Woensdag 23 oktober, 21u

Moegeluisterd naar Billie Eilish of Bartz en trek in wat absurditeit en muzikale verruiming? Brik Tu-Tok deelde onlangs nog het podium met The Van Jets, maar op woensdag 23 oktober komt de band je kosteloos entertainen in het welbekende STUK-Café. Een tikkeltje excentrieker dan The Van Jets, maar minstens zo memorabel.

Boekvoorstelling Ish Ait Hamou 'Het Moois Dat We Delen' - La Conserve (30CC)

Donderdag 24 oktober, 20u

De choreograaf van *So You Think You Can Dance* komt zijn nieuwe boek *Het Moois Dat We Delen* voorstellen. De vers van de pers gerolde roman (letterlijk: een week in de boekhandel) gaat over omgaan met het verleden en de draad terug oppikken. De voorstelling is volledig gratis, maar gezien Ish' populariteit wacht je beter niet te lang met inschrijven op de website van 30CC.👉

Zeggen dat kunstenaars en hun werk doorgaans hand in hand gaan, is een open deur intrappen. Wat doen we daarom met kunst wanneer de kunstenaar in de fout is gegaan?

door [Jan Costers](#)

Een van de gevolgen van de vroege Renaissance was het erkennen van de kunstenaar van een werk. In de eeuwen daarvoor plaatste men vaak het werk op een voetstuk terwijl de maker als ambachtsman aanzien werd die al blij mocht zijn dat hij betaald werd voor zijn werk. Tegenwoordig noemen we maker en product vaak in de dezelfde adem. Het is de *Bolero* van Ravel, de *David* van Michelangelo en *De kus* van Gustav Klimt. De kunstenaar van een werk is hoegenaamd altijd bekend. Anonieme kunstenaars zijn een rareiteit geworden. En de naamsbekendheid van een kunstenaar kan ook de waarde van een werk bepalen.

Een net ontdekte *Rubens* zal voor een bedrag met ettelijke nullen over de toonbank van de veiling gaan - niet per se omwille van het schilderij zelf, maar voornamelijk vanwege de handtekening in de hoek van het doek. Een sjofel uitziende man die posters met graffiti-stencils verkoopt op een New Yorks voetpad vraagt 50 dollar per stuk. Wanneer even later onthuld wordt dat Banksy achter deze verkoop zit, zijn de nietsvermoedende klanten plotsklaps miljonair geworden. Maar dan hebben we het louter over de economische waarde van kunst.

Zowel de vloek als de zegen van de kunst is de eeuwige aanwezigheid van context

En als liefhebber van de kunst wil ik geloven dat de hoofdreden voor het maken van kunst niet winstbejag is, maar het creëren van een artistiek project - waarbij ik natuurlijk maar al te goed beseft dat kunstenaar ook een beroep blijft waarmee men wil rondkomen. Maar die financiële waarde terzijde heeft een kunstwerk vooral een artistieke waarde. Die hangt ook samen met de identiteit van de maker van een kunstwerk. De samengestelde canon bestaat immers vooral op vernieuwende of belangrijk geachte kunstenaars - niet zozeer specifieke werken an sich. Zo is Basquiat vernieuwend als figuur, en Kubrick een geniale regisseur.

Dergelijke opvattingen kunnen er wel voor zorgen dat bepaalde kunstwerken niet meer op zichzelf bekeken worden. Een nieuw boek van een auteur heeft een relatie tot zijn voorgaande oeuvre en draagt het nalatenschap daarvan. Een acteur wordt wel eens getypecast, een auteur 'gewritecast'. Herman Brusselmans mag een enorm teder, eloquent verhaal neerpennen over het omgaan met het verlies van een geliefde; de adem van het achterwaarts in de poes naaien werpt daar een schaduw overheen. Zowel de vloek als de zegen van de kunst is de eeuwige aanwezigheid van context. Die schept betekenis, maar neemt ook betekenis weg.

Werk ohne Autor

Die context speelt ook een rol wanneer we kijken naar de betekenis van een werk. Als er al zoiets bestaat als 'de betekenis' van een werk uiteraard. We gaan hier niet beweren dat we het antwoord

kennen op de vraag wat kunst precies is, of wat kunst zou moeten brengen. Als persoonlijke maatstaf hanteer ik dat goede kunst niet zozeer een antwoord probeert te bieden, maar eerder vragen oproept bij de persoon die de kunst beleeft. Al is het dan wel zo wenselijk dat de vragen opgeroepen worden door het kunstwerk zelf, en niet door zijn maker.

Het lijkt alsof de verwerpelijke boodschap van een werk pas werkelijkheid wordt wanneer de kunstenaar die boodschap belichaamt

Het werk zou voor zich moeten spreken - los van de context van de maker. Het kan heel goed zijn dat zo'n werk tegen de borst stoot. Al zolang als kunst bestaat, is ze aanstootgevend geweest. Manets *Olympia* was te uitdagend voor toenmalige critici, Duchamps *Fountain* ergerde de Society of Independent Artists. *Salo, or 120 days of Sodom of A Serbian Film* zetten de hele filmwereld op zijn achterste poten en zelfs een nummer als *Rape me* van Nirvana werd - begrijpelijk - niet met open armen ontvangen. Deze werken konden elk rekenen op een bepaalde vorm van censuur bij hun onthulling. Hier gaat het echter om censuur omwille van het werk, niet omwille van haar maker.

De laatste tijd lijkt het echter meer en meer voor te komen dat censuur toegepast wordt omwille van de kunstenaar achter het kunstwerk, en niet

zozeer omwille van de boodschap die het kunstwerk uitdraagt. Deze omwenteling toeschrijven aan de #MeToo-beweging lijkt iets te kort door de bocht, al heeft ze deze evolutie wel in een stroomversnelling geplaatst. Als gevolg is het publiek genoodzaakt de vraag te stellen of ze nog wel mogen genieten van het werk van bepaalde makers. Of die überhaupt nog goed gevonden mogen worden, of mogen worden aangeprezen. Vooral in de film- en muziekwereld werd deze mentaliteitswijziging danig gevoeld, met als grote 'slachtoffers': Harvey Weinstein, Kevin Spacey, Casey Affleck, Ryan Adams, R. Kelly. De boycot trof ook mindere goden: denk aan Louis C. K. of dichter bij huis Bart de Pauw en Jan Fabre.

Bij al deze namen zorgt het wangedrag van kunstenaars voor de censurering van een werk waarin dat wangedrag zich niet voortzet. Bij een regisseur als Lars Von Trier trekt de controversie rond zijn persoon - hij vergeleek zich jaren geleden in Cannes met een nazi en 'begreep Hitler' wel - zich door in het thema van films als *Antichrist* of *The House That Jack Built* (waarin zonder terug te deinzen op zeer plastische wijze de avonturen van een seriemoordenaar gevolgd worden).

In de muziekindustrie vinden we een ander lichtend voorbeeld. Zowel de tekst als de videoclip van *Blurred Lines* zijn op zijn zachtst gezegd vrouwonterend te noemen. De verontwaardiging van een kleine groep geschoffeerden ten spijt, werd het nummer op elk radiostation en in menig fuifzaal grijsgedraaid. Pas toen het nieuws naar buiten kwam dat Robin Thicke de echtelijke trouw niet zo nauw nam en ook zijn handjes niet altijd thuis kon houden, zette de censuurmachine zich in gang en werd geopperd voor een boycot van de muzikant. Bijna alsof de verwerpelijke boodschap van een werk pas werkelijkheid wordt, wanneer de kunstenaar die boodschap belijdt en belichaamt.

Cancel Culture

Een gevolg van deze censuurbeweging is de zogenaamde *cancel culture*, waarbij gepoogd wordt bepaalde makers volledig van het artistieke to-

© Jan Costers

neel te weren. Het valt op dat de manier waarop het publiek dit cancellen van artiesten toepast, doordrenkt is van willekeur. Zowel op vlak van wie gevisieerd wordt als de manier waarop. Consistentie alom in de meest gekende voorbeelden. Weinstein werd na de uitgelekte verhalen volledig uit de filmwereld verbannen - en werd het symbool van de beweging. Kevin Spacey's rol als oliemagnaat J. Paul Getty werd op het laatste nippertje nog helemaal opnieuw gefilmd met Christopher Plummer in zijn plaats en zijn personage in House of Cards kreeg een weinig eervolle en overhaaste off-screen death. Dichter bij huis werd Bart de Pauw het uithangbord voor al het misbruik in de mediawereld met als resultaat een uitsluiting van het Vlaamse televisielandschap (en het eigenhandig opstappen uit productie-bedrijf Koekentroof dat hij nota bene zelf opgericht heeft).

De inconsistentie van het publiek bij het uiten van deze wrok wordt echter al snel zichtbaar. Woody Allens *A Rainy Day in New York* mag niet gedraaid worden in Amerika, maar trekt in België grote zalen vol. Na de documentaire *Finding Neverland* was er plots terug consensus dat Michael Jackson écht niet deugde als persoon, maar werd zijn muziek wel nog steeds gedraaid op nationale radio - met een quasi-lacherige waarschuwing dat het aankomende nummer gemaakt is door een pedofiel. Een paar nummers later passeert een hit van Chris Brown of R. Kelly - notoire vrouwenmishandelaars - zonder problemen. Dit noopt ons de vraag te stellen in hoeverre de genialiteit van een kunstenaar diens misdaden goedpraat.

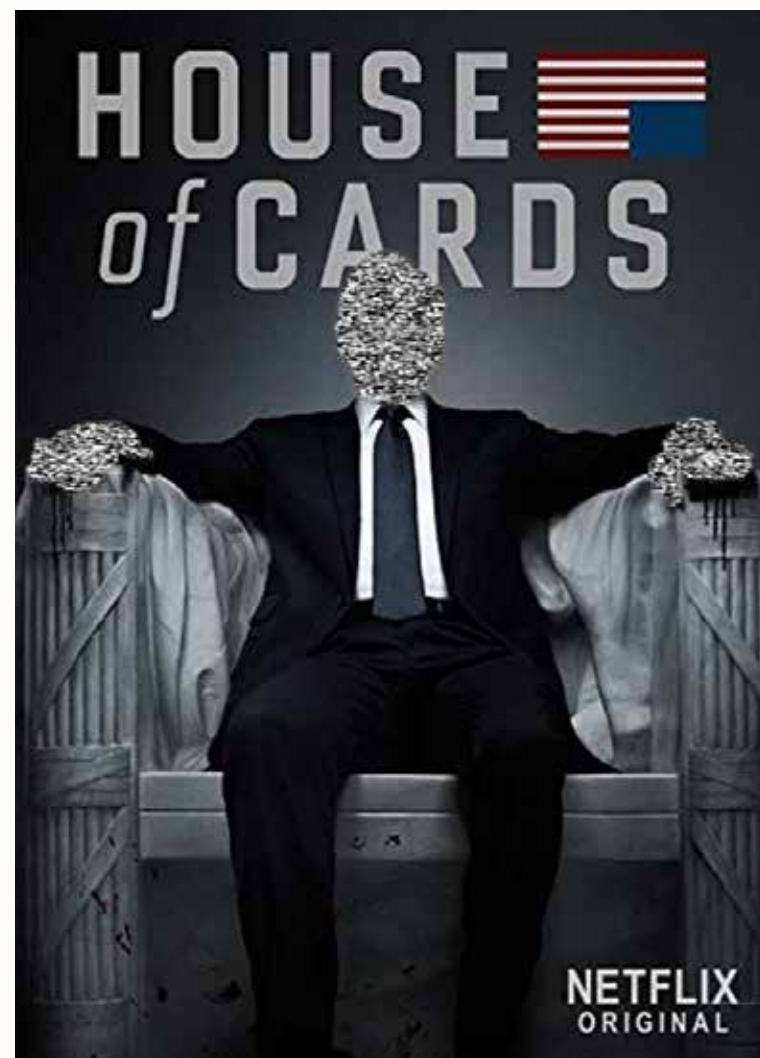
Het bekijken van werk met Affleck of Spacey wordt gelijkgesteld met het goedkeuren van seksuele intimidatie en verkrachting

Het gevaar - vanuit het perspectief van de kunstliefhebber - is dat de voor de cancel culture de inherente betekenis of waarde van een werk niet meer van betekenis is. Het publiek beoordeelt de kunstwerken aan de hand van de moraliteit van de maker. Slaagt die niet voor de test, dan gooien we het kind met het badwater weg. Alsof de werken besmet zijn met de verdorvenheid van de maker - ook als die in de verste verte niets met de persoonlijke problematiek te maken hebben. Op die manier evolueert kunst tot een soort politiek spel waarbij het beleven van bepaalde kunstwerken an sich al het innemen van een standpunt inhoudt. Waarbij het bekijken van werk met Affleck of Spacey gelijkgesteld wordt met het goedkeuren van seksuele intimidatie en verkrachting. In dat opzicht is de fatwa - hoe verderfelijker ze ook is - die indertijd uitgesproken werd over Salman Rushdie op zijn minst wel consistent te noemen: de auteur werd aangepakt vanwege zijn werk.

Cancel culture is louter politiek en heeft met kunst niets van doen. We willen slechte personen niet financieel steunen, hoe geniaal, vernieuwend en ongelooflijk schoon hun kunst ook zijn mag. De keuze een werk te

We gooien het kind met het badwater weg, alsof de werken besmet zijn met de verdorvenheid van de maker

boycotten houdt geen esthetisch oordeel in; kunst wordt volledig ondergeschikt gemaakt aan politiek. Naast het feit dat de beweging in praktijk hypocriet en inconsistent te werk gaat, situeert het belangrijkste pijnpunt zich op het niveau van de theorie. Er wordt geen afweging meer gemaakt. De ene waarde wordt genadeloos boven de andere geplaatst. Iedereen is het ermee eens dat een regisseur die seksueel misbruik maakt van zijn actrices ontslagen moet worden, hoe geniaal zijn films ook mogen zijn. Maar wat boeit het dat we blijven kijken naar *American Beauty*? Soms weegt esthetische waarde door op politieke waarde. Het schone is al honderden jaren het goede niet meer.

© Jan Costers

17-20 OKTOBER 2019

STELPLAATS
LEUVEN

FUTURE-
PROOF.BE

Broederlijk Delen
TOT IEDEREEN MEE IS

OXFAM
Wereldwinkels

'Ik hoop dat ik altijd mag blijven twijfelen'

Na twee dichtbundels komt Charlotte Van den Broeck nu naar buiten met het prozadebuut *Waagstukken*. Veto ging de uitdaging aan tot een gesprek over zelfdoding, architectuur en de kunst van de twijfel.

door Remo Verdickt

NAVRAAG © Bavo Nys

In *Waagstukken* onderzoekt Van den Broeck de causale band tussen werk en zelfdestructie. Dertien hoofdstukken lang volgt ze letterlijk het spoor van evenveel tragische architecten en hun creaties. De rode draad is dat rond al deze figuren het verhaal hangt dat ze een einde aan hun leven zouden hebben gemaakt omwille van hun werk. De schrijfster reconstrueert ter plaatse levenslopen en –eindes, filosofeert over de kracht van kunst maar confronteert ook moedig haar eigen gebreken en verlangens.

Van den Broeck trok van Wenen tot de *Rocky Mountains*, maar de directe aanleiding voor haar onderzoek lag een stuk dichterbij huis. Tijdens haar jeugd in Turnhout leidden allerlei bizarre voorvallen ertoe dat het lokale zwembad voortdurend gesloten was. Raakte er geen paardentaartje verstrikt in het afzuigstelsel, dan was er wel een probleem met de luchtvochtigheid. Uit frustratie zou de architect van het gebouw uit het leven zijn gestapt. Het bleek slechts een gerucht, maar bracht Van den Broeck wel op het idee om soortgelijke verhalen, verspreid over Europa en de VS, te onderzoeken.

Charlotte Van den Broeck: 'Verhalen uit je jeugd, uit je geboortegrond, zijn toch een soort van Bildung. Ze kruipen in je identiteit of bepalen mee de manier waarop je naar de wereld kijkt. Ik heb eigenlijk al die miserie van dat zwembad niet zo bewust meegemaakt. Ik was dertien of veertien toen, en ben daar eigenlijk niet zo vaak gaan zwemmen. Deels omdat dat ook gewoon niet kon, want het was altijd gesloten. (lacht)'

'Een gebouw neerpoten is iets concreets, maar ook heel kwetsbaar'

'Het was heel duidelijk een *urban legend*: ik wil ook even duidelijk maken dat de architect in kwestie nog leeft. Toch beschouwde iedereen dat verhaal als de waarheid, omdat er een soort vergeldingsdrang heerste. Miljoenen euro's belastinggeld hadden een nieuwbouwszwembad gesponsord en de mensen wilden nu verantwoording krijgen waarom ze niet eens konden gaan zwemmen.'

Is de kracht van die verhalen dan belangrijker dan de waarachtigheid?

'Dat Turnhouthoofdstuk is eigenlijk een inleiding tot het hele boek. Het gaat ook niet over die architect, maar over het volgende principe: wanneer iets zich in de openbaarheid bevindt, vinden mensen die daar deel van uitmaken dat ze er ook een mening over moeten hebben. Ik heb op

mijn reizen ook ontdekt dat ik de waarheid soms de verbeelding vind overstijgen.'

Hoe bedoel je?

'Ik ben dingen tegengekomen die ik nooit had kunnen verzinnen. Mijn laatste reis bracht me naar Colorado Springs in de Rocky Mountains. Dat was het spannendste, omdat de architect die ik daar ging onderzoeken, Starr Gideon Kempf, pas in 1995 gestorven is. Kempf was een autodidact die kinetische vogelsculpturen maakte. Turbine-achtige, hoge stalen constructies tot wel dertien meter hoog. Heel zijn erf stond er mee vol, want geen enkel museum wilde ze hebben.'

'Hij had een soort van *crazy* dochter, Charlotte Kempf. Zij heeft hem ook gevonden en van de muur moeten schrapen, echt een afschuwelijk scenario. Charlotte is na zijn dood dat erf beginnen uitbaten als een openluchtmuseum. Er kwamen hordes toeristen, tot acht bussen per dag, tot onvrede van Kempfs andere kinderen en ook de burens, wier katten continu werden overreden door al die toeristen. Uiteindelijk mocht Charlotte van de overheid niemand meer op dat erf toelaten. Als er dan nog mensen kwamen, stond zij met een tweeloop klaar om hen weg te jagen. Ik dacht: "Haar moet ik spreken."

'Ik had een droom dat het laatste hoofdstuk een grote dialoog tussen Charlotte en Charlotte zou worden, waarbij je niet meer wist bij wie de waanzin nu lag, bij mij of bij die Charlotte Kempf. Maar ik wilde haar niet op voorhand contacteren, want dan was ik traceerbaar.'

Ja, hoe zat het eigenlijk met de privacy van je subjecten?

'Niet zo goed gerespecteerd, die privacy. (lacht)'

En is dat iets waar je ...

'Nog last mee kan krijgen? Ik hoop het niet. (lacht)'

'Maar ik wilde dus op goed geluk naar haar huis gaan en ik zou wel zien hoe het afliep. Eind december kwam ik in Colorado Springs aan. In de *public records* zag ik dat Charlotte Kempf twee weken voor mijn komst gestorven was. Dat was even slikken.'

'Ik ben toch maar naar dat huis gegaan en heb aangebeeld. Meteen werd ik heel betuttelend door de intercom aangesproken. "Oh, yes honey, what is it?" Ik wilde graag een foto maken, maar er stonden overal borden met het opschrift *No Pictures*. "Oh, maar jij mag een foto maken voor je boek, schatje." Een heel paternalisti-

'Ik vind het belangrijk dat die levens verteld zijn. Er zit zo'n grote tevergeefsheid in die verhalen'

sche stem. Ik had de Kempf-stamboom uit het hoofd geleerd en vroeg of hij misschien Joshua was, de enige nog levende kleinzoon. En jawel hoor: Joshua woonde eigenlijk in het Verenigd Koninkrijk, maar was toevallig net daar om het huis op te ruimen na Charlottes dood. Ik heb een hele dag met hem gesproken. Ik zou nu een volledige biografie kunnen schrijven over die man.'

We zijn nog niet echt op de thematiek van zelfmoord ingegaan.

'Aanvankelijk dacht ik: "Goed, die architecten hebben allemaal zelfmoord gepleegd, maar ik ga toch geen boek over zelfmoord schrijven?" Alleen al omdat dat zowel voor mij als de buitenwereld een heel pijnlijk onderwerp is. Er zijn zoveel mensen die worstelen met donkere gedachten, iemand kennen die ermee worstelt of iemand op die manier verloren hebben.'

'Maar ik beseft dat mijn boek eigenlijk over mislukking gaat, dat is wat mij interesseert. Het falen in de openbare ruimte, hoe mensen samenvallen met hun werk en niet meer het onderscheid kunnen maken tussen wie ze zijn en wat ze doen.'

'Gaandeweg beseft ik dat die thematiek niet zo vrijblijvend was en ook niet kon zijn. Zo is er een tweede lijn in het boek gekomen waar ik eigenlijk niet meer zo laf wilde zijn en het toch over mezelf wilde hebben. Er was natuurlijk wel een reden waarom ik toch op die queeste vertrokken was. Ik ben namelijk altijd heel monomaan met mijn schrijven bezig en voor een groot stuk val ik daar ook mee samen. Die link tussen mij en die architecten was dus eigenlijk helemaal niet zo gekunsteld of cerebraal als ik aanvankelijk dacht. Dan ben ik het thema toch ook meer gevoelsmatig of gevoelsbeladen gaan benaderen.'

Je probeerde het niet rationeel te benaderen?

'Niet enkel rationeel te benaderen.'

Hoe bereidde je dit onderzoek voor?

'Waarschijnlijk zitten er heel veel fouten in. Ik heb dat redelijk snel losgelaten, omdat ik geen architect ben en het ook niet hoeft te zijn om over die mensen te kunnen schrijven. Ik ben een gebruiker als het over die gebouwen gaat, even goed als een kerkganger uit de zestiende eeuw. Ik heb mezelf dan ook maar toegestaan om in de eerste plaats ervaringsgericht te schrijven en ook intuïtie toe te laten, maar dat natuurlijk wel gestaafd met de kennis die ik kon verwerven over zo'n gebouw.'

'Ik heb wel twee architectuurvakken gevolgd en daarnaast encyclopedieën, lexica en overzichtswerken bestudeerd. Dat autodidactische is iets waar ik heel veel angst voor heb, maar toch ook veel liefde voor voel. Ik denk dat ik dat zo fijn vind aan schrijver of dichter zijn. Dat je eigenlijk studeert op een bepaalde manier. De combinatie van studie en onderzoek trekt mij altijd heel erg aan.'

'Ik twijfel nog meer nu ik afgestudeerd ben. Vreemd, want ik krijg eigenlijk meer bevestiging'

© Bavo Nys

Kreeg je al reacties van architecten?

'Op het festival van de Architectuur sprak iemand me recent aan. Hij zei dat ik een pijnpunt in het vakgebied benoemd had. "Als ik alleen aan mijn tekentafel zou zitten, dan zou ik het ook niet redden", zei hij. Hij herkende wel de druk, de eenzaamheid en de draagkracht die je nodig hebt om zo'n functie uit te oefenen.'

Hoe voelde je je daarbij?

'Opgelucht en droevig. Opgelucht dat ik het toch niet allemaal maar heb verzonnen. (lacht) Maar ook wel heel droevig, want dat bevestigde natuurlijk wel de hypothese waarvan ik ben vertrokken.'

Denk je dat je op een manier steun kan bieden of het onderwerp op zijn minst besprekbaarder maakt?

'Dat weet ik niet. Ik was zo begeistert geraakt door die architecten, omdat ik dat als een soort schaalvergroting zag. Ik was ook iets aan het bouwen op papier, maar wel alleen op mijn ka-

mer, in de luwte. Ik kan me niet inbeelden dat ik het boek had afgemaakt als iemand tijdens het schrijfproces om het hoofdstuk had gezegd: "Ja, dat is bagger."

'Een architect creëert daarentegen wel in de openbare ruimte. Het is een heel zichtbaar proces dat soms jaren duurt. Als mensen dan een heel bouwproces lang kritiek geven of je werk onderuit halen, moet dat enorm zwaar zijn als maker. Zo'n gebouw neerpoten is iets heel concreets en mastodontisch, maar het is ook super kwetsbaar.'

Je zou het ook een onethisch uitgangspunt kunnen noemen.

'Mijn eerste interview over het boek was begin vorige maand bij VPRO Boeken. Dat was spannend, want ik had nog nooit op tv iets gedaan en nog niet over dat boek gesproken. Het is natuurlijk ook heel veel: het is én zelfmoord, én falen, én proza én dat persoonlijk verhaal. Ik was nerveus over hoe ik dat allemaal zou zeggen en ze

waren de studio aan het voorbereiden intussen. Plots zag ik op de monitor de Zelfmoordlijn in beeld komen. Bam. Dat is in Nederland dus verplicht bij het minste of geringste. Toen drong het tot me door: "Ik heb een boek geschreven op de kap van dertien zelfmoorden."

'Toch zou ik willen dat heel veel mensen dit boek lezen, omdat ik het belangrijk vind dat die levens verteld zijn. Er zit zo'n grote tevergeefsheid in die verhalen. Soms pleegt iemand zelfmoord en wordt dat gebouw dan twintig jaar later opgehemeld als een van de prachtigste gebouwen ter wereld. Zo ging het bijvoorbeeld bij de Weense opera. Waarom heeft die architect dan zelfmoord moeten plegen? Dat vind ik extreem pijnlijk.'

Je noemt deze architecten 'bondgenoten in de mislukking'. Ben je daar vaak bang voor, mislukking?

'Ik heb sowieso een extreem karakter. Ofwel ben ik megalomaan en ga ik ergens volledig

© Bavo Nys

voor, ofwel zie ik het niet gebeuren. Soms ben ik te moedig voor mijn doen, waardoor de mislukking dreigt. Ik ben bijvoorbeeld niet iemand die graag reist, want ik vind het stresserend om mij te verplaatsen. Maar ik ben hier wel aan begonnen.'

Is dat dan een daad van verzet tegen je angsten?

'Nee, dat is een soort radicaliteit in mijn schrijverschap. Ik zou alles doen voor mijn onderwerp.'

Ook ten koste van andere mensen?

'O, dat is iets anders. Ten koste van mezelf sowieso, maar ten koste van anderen weet ik niet.'

'De combinatie van studie en onderzoek trekt mij altijd heel erg aan'

Dat is natuurlijk ook al een heel straffe uitspraak.

'Ja, ik kan daar niets aan doen. Ik ben hier drie jaar mee bezig geweest. Al mijn gesprekken gingen erover. Al mijn twijfels, al mijn geld opgedaan. Al mijn tijd zo geschikt dat ik die gebouwen kon gaan bezoeken. Ik was bang voor het moment dat ik klaar zou zijn en er niet meer mee bezig kon zijn.'

'In Washington ontmoette ik Reuben, een dichter die begin jaren 90 succesvol gedebuteerde was. Nu ging hij zijn tweede bundel uitbrengen, bijna dertig jaar later. In de tussentijd had hij óf het gevoel dat hij niks te zeggen had, óf het gevoel dat het niet goed genoeg was en hij het daarom maar niet moest zeggen. Ik was helemaal verliefd op die man, in de zin dat ik dacht: "Dit is eigenlijk het meest integere dat je kan doen: wanneer je niets te zeggen hebt, de moed hebben om te zwijgen."

Je vermeldde al je studies Woordkunst. Die combineerde je met het uitbrengen van je twee succesvolle dichtbundels.

'Op een aantal vlakken zou het beter geweest zijn als ik met de opleiding gestopt was, omdat de combinatie echt zwaar was. Maar ik had dat nodig. Het waren voor mij twee heel gescheiden werelden. Je had de de opleiding waarin je voortdurend kritiek kreeg en werd afgekraakt. En dan was er de buitenwereld die heel positief reageerde op wat ik deed. De twijfels die ik op school had, had ik niet in mijn werk daarbuiten. Erg gespleten.'

Die gespletenheid heb je nu niet meer nodig?

'Ik twijfel nog meer nu ik afgestudeerd ben. Wat raar is, want ik krijg eigenlijk meer bevestiging. (lacht) Toen ik voor de Eindhof vertelde dat ik nog architectuur wilde studeren zei mijn docent: "Nee nee, het is genoeg geweest. Wees nu maar wie je bent."

Zie je die twijfel dan als iets positief, iets constructief?

'Ja, absoluut. Ik haat mensen die... Nee, dat is te sterk uitgedrukt, Charlotte. Ik wantrouw mensen die in boutades spreken of te overtuigd zijn van bepaalde zaken over zichzelf. Dat is gevaarlijk, vind ik. Zeker vanuit politiek-maatschappelijk standpunt. Ik hoop dat ik altijd mag blijven twijfelen.'

'Ik heb op mijn reizen ontdekt dat ik de waarheid de verbeelding soms vind overstijgen'

© Bavo Nys

NAVRAAG

Ontdek Gasthuisberg, begin bij comazuipen

JONGE PROF MAAKT AL JAREN GEBRUIK VAN WEB LECTURES

UITBLIJVEN LEUVENS NA-TOURCRITERIUM BEKEND

FIETSEN IN LEUVEN GEWOON TE GEVAARLIJK

'ER IS BIJ DE WETENSCHAPPERS HELEMAAL GEEN REPRODUCTIECRISIS!'

PSYCHIATER DIRK DE WACHTER

ZANGER NICK CAVE

VANAF DEZE WEEK IN DE OKTOBERCAMPAGNEWESHOP

HET EINDE VAN DE PRE-DRINKPLAAT

DE HOU-UW-BEK-BAL

SLAAPPILEN VERMOMD ALS XTC

EEN VODKAFLES GEVULD MET WATER

De oktobercampagne nu al beu? Drink een oktoberchampagne!

Ben jij de reden dat je vrienden altijd schuddebuikend over de grond rollen? Of vind jij onze mopjes te belegen, te braaf, te binnen de lijntjes? Kom meewerken aan de KU Leugen door naar onze redactievergadering te komen (donderdag 20u-21u, 's Meiersstraat 5) of stuur je ideeën, tekstjes of prentjes naar de Facebookpagina van KU LEUGEN of naar kuleugen@veto.be

STUDENTENCLUBS PRESENTEREN:

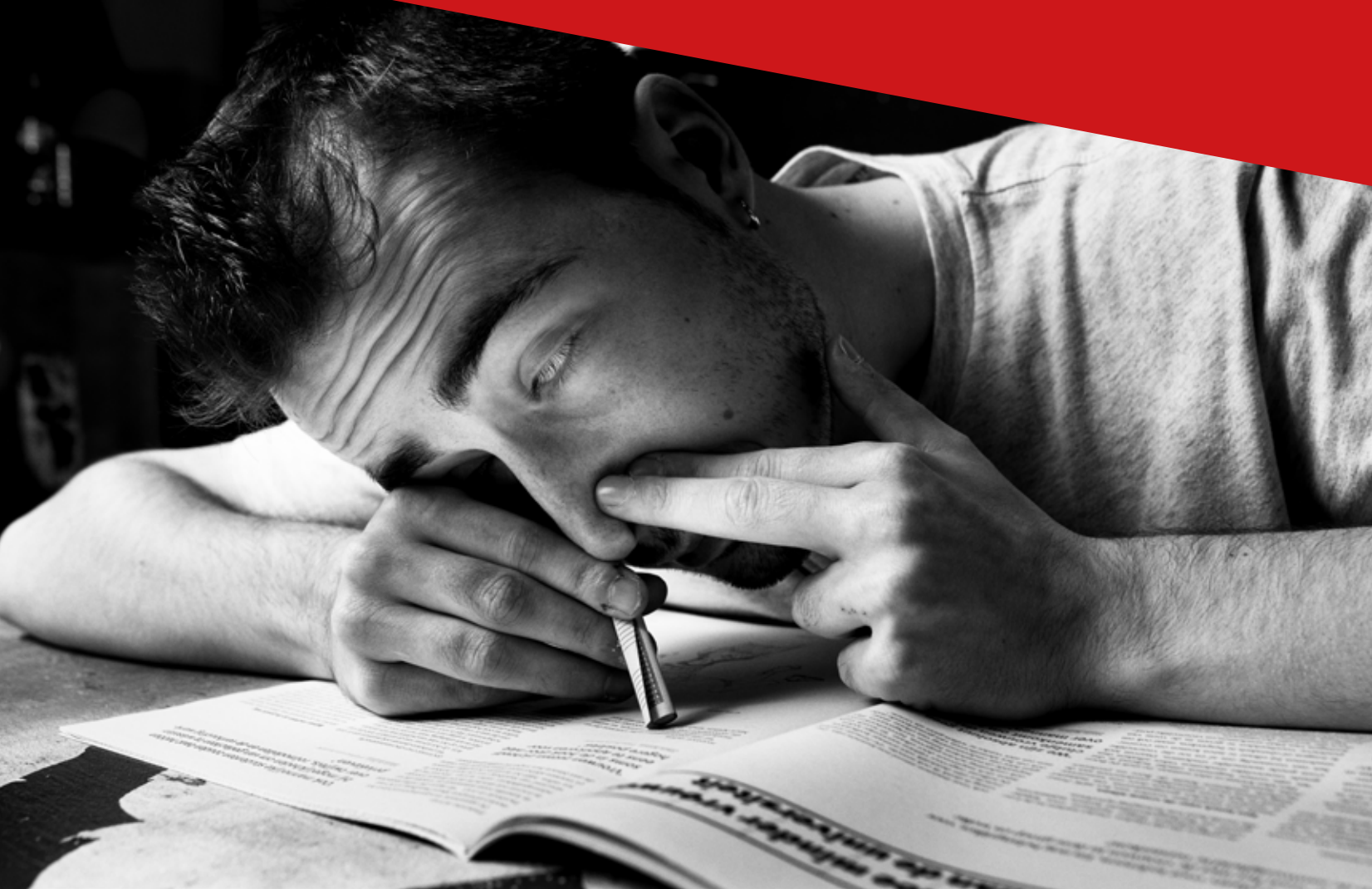
OOK STAD LEUVEN STEUNT DE CAMPAGNE TEGEN ALCOHOL-OVERLAST

IEDEREEN AAN DE

veto

onafhankelijk studentenblad

elke lijn telt.

Veto zoekt talent. Leer ons kennen tijdens onze redactievergadering. Elke donderdag om 20u bij Veto ('s Meiersstraat 5)

Nog niet uitgelezen? LEES VERDER OP VETO.BE

colofon

Vlaamse regering bespaart 228,4 miljoen op universiteiten

Vanaf nu toegangsverbod Oude Markt mogelijk

Recensie: Joker

Ana Van Liedekerke
hoofdredacteur
ana@veto.be

Lien De Proost
redactiesecretaris
lien@veto.be

Tijs Keukeleire
redacteur onderwijs
tj@veto.be

Daan Delespaul
redacteur sociaal
daan@veto.be

Pieter Jaspers
redacteur internationaal
pieter@veto.be

Mathilde Dams
redacteur student
mathilde@veto.be

Benno Debals
redacteur onderzoek
benno@veto.be

**Margot Delaet en
Mathieu Lonbois**
redacteurs cultuur
margot@veto.be
mathieu@veto.be

Arne Van Laetem
eindredacteur
arne@veto.be

Jan Costers
redacteur KU Leuven
jan@veto.be

Anne-Leen Declercq
redacteur beeld
anneleen@veto.be

eindredactie Arne 'liver, fava beans and a nice chianti' Van Laetem, Arthur 'Monica Bellucci' Hendrixx, Lien 'Tony chokolonly caramel zeezout' De Proost, Mathilde 'Ottolenghi' Dams, Jan 'cyanidepillen' Costers, Ana 'wijn' Van Liedekerke, Margot Delaet, Mathieu Lonbois, Benno Debals **vormgeving** Lien De Proost, Ana Van Liedekerke, Frank Claikens **cover Bavo** 'zoute pannenkoeken' Nys **schrijvers** Ana Van Liedekerke, Tijs 'moussaka' Keukeleire, Daan 'pussy' Delespaul, Vincent Cuypers, Mathilde Dams, Remo 'Whoppers' Verdickt, Mikhail 'de veto' Efimenko, Elien D'hoore, Arne Van Laetem, Dries Verhaegen, Benno 'Platte kaas van Daanio' Debals, Jan Costers, Pieter 'aubergines' Jaspers, Thomas 'appelmoes' Maes, Arne 'De bourgeoisie' Sonck, Mathieu 'Croissants' Lonbois, Margot 'die taart van Lien woensdag' Delaet, Jannes Badts, Joanna 'brood' Wils, Leen 'babi pangang' Van Ende **fotografen** Bavo Nys, Jan Costers, Margot Delaet, Zourab 'Cordon rouge' Mouassev **illustratoren** Yarne Daeren, Anne-Leen 'prei' Declercq, Sofie Dhondt, FMT, Dries Verhaegen, Iris Camille Maes, Emma Neelen **KU Leuven** Jan Costers, Margot Delaet, Frank Claikens, Arne Van Laetem

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO. Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze RV, elke donderdag om 20u op de tweede verdieping in de 's Meiersstraat 5; of stuur een mailtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Als je voor de rest van je leven nog maar één ding zou mogen eten, wat zou dat dan zijn?'

FIETSVOORZIENINGEN VOOR STUDENTEN

Voordelig een fiets huren? Dat kan bij Velo! Herstel en stevig slot altijd inbegrepen. Je eigen fiets laten herstellen? Ook dat kan bij Velo.

Hollestraat 1
3001 Heverlee
www.velo.be

Zelf je fiets (leren) herstellen?
Alle gereedschap en gratis deskundige begeleiding vind je in het Fietsatelier.

Minderbroedersstraat 50
3000 Leuven
www.facebook.com/fietsatelierKUL

Een vijs aandraaien?
Je band oppompen?
Er is altijd een Velo Fix Station of fietspomp in je buurt.

Ontdek alle Velo Fix Stations en fietspompen op
www.kuleuven.be/mobiliteit